

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE FOMENT

- 4243** *Ordre FOM/679/2015, de 9 d'abril, per la qual es modifica l'Ordre FOM/2872/2010, de 5 de novembre, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció dels títols habilitadors que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat en la circulació, així com el règim dels centres homologats de formació i dels de reconeixement mèdic d'aquest personal.*

L'Ordre FOM/2872/2010, de 5 de novembre, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció dels títols habilitadors que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat en la circulació, així com el règim dels centres homologats de formació i dels de reconeixement mèdic d'aquest personal, va suposar incorporar en l'ordenament jurídic intern la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2007, sobre la certificació dels maquinistes de locomotores i trens en el sistema ferroviari de la Comunitat, en la qual ja es va indicar que es produirien futures modificacions davant les previsibles mesures que adoptaria la Comissió Europea en relació amb les condicions i els criteris d'aplicació de la Directiva 2007/59/CE, amb la finalitat de propiciar la màxima harmonització possible en l'àmbit europeu.

La present modificació de l'ordre ministerial esmentada pretén complir, per tant, un doble objectiu. Per una part, incorporar la Decisió de la Comissió de 22 de novembre de 2011 sobre els criteris per al reconeixement dels centres que participen en la formació dels maquinistes, els criteris de reconeixement dels examinadors i els criteris per a l'organització dels exàmens, de conformitat amb la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell.

Igualment es recull, en allò que s'ha considerat necessari, la Recomanació de la Comissió de 22 de novembre de 2011 sobre el procediment de reconeixement de centres de formació i examinadors de maquinistes, d'acord amb la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell.

Aquesta Ordre també recull modificacions en relació amb els coneixements i les exigències mèdiques que calen per accedir a la llicència de conducció, d'acord amb la Directiva 2014/82/UE, que modifica la Directiva 2007/59/CE, pel que fa als coneixements professionals generals, els requisits mèdics i les prescripcions relatives a la llicència.

D'altra banda, s'ha procedit a aclarir i precisar algunes qüestions regulades per l'ordre vigent a partir de l'experiència acumulada des que va entrar en vigor.

Durant la tramitació d'aquesta Ordre s'han oït les entitats ferroviàries, altres interessats en el sector ferroviari i el Consell Nacional de Transports Terrestres.

En virtut d'això, a proposta de la Direcció General de Ferrocarrils, amb la conformitat del secretari general d'Infraestructures i del secretari d'Estat d'Infraestructures, Transport i Habitatge, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques i d'acord amb el Consell d'Estat, dispo:

Article únic. *Modificació de l'Ordre FOM/2872/2010, de 5 de novembre, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció dels títols habilitadors que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat en la circulació, així com el règim dels centres homologats de formació i dels de reconeixement mèdic d'aquest personal.*

U. L'article 8 queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions de circulació.*

S'ha d'exigir a tots els qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions de circulació que reuneixin les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir, almenys, el títol de graduat en educació secundària obligatòria o una titulació equivalent a efectes laborals. No obstant això, per obtenir l'habilitació de responsable de circulació cal disposar del títol de batxiller o d'un títol de tècnic de formació professional o equivalent a efectes laborals o, si no és així, cal acreditar una experiència professional d'almenys quatre anys com a auxiliar de circulació.
- c) Per als interessats que no tinguin el castellà com a idioma natiu, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant fer un seguiment adequat del procés formatiu. Aquesta acreditació s'ha d'efectuar mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Els centres homologats de formació poden, únicament a l'efecte de determinar-ne l'admissió, sotmetre els interessats a proves d'avaluació de nivell lingüístic.
- d) Acreditar, mitjançant un certificat d'aptitud psicofísica emès per un centre homologat de reconeixement, les condicions que recull l'annex I d'aquesta Ordre.»

Dos. L'article 11 queda redactat de la manera següent:

«Article 11. *Suspensió i revocació de les habilitacions. Recursos en relació amb les habilitacions.*

1. A l'efecte de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de suspendre l'habilitació quan:

- a) Es detectin en el titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs.
- b) No s'hagin efectuat dins el termini establert i de la manera pertinent els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 10.2 d'aquesta Ordre.
- c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveu l'article 92 de la Llei del sector ferroviari.
- d) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.
- e) El titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per detectar-hi consum d'alcohol o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, dut a terme per personal prou qualificat i autoritzat a l'efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. Així mateix, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries pot suspendre les habilitacions, d'acord amb els criteris de valoració que inclogui al seu sistema de gestió de seguretat, quan els seus titulars cometin una infracció reglamentària relacionada amb la seguretat a la circulació o quan hagin estat involucrats, amb indicis d'infracció reglamentària, en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.

3. Si l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària constata, dins de les seves actuacions de supervisió, que el titular d'una habilitació ha deixat de complir algun dels requisits exigits per obtenir-la o que incorre en algun dels supòsits inclosos als dos apartats anteriors, s'ha de posar en contacte amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries per sol·licitar-li que dugui a terme una inspecció suplementària o bé que procedeixi a suspendre l'habilitació. L'administrador d'infraestructures ha d'adoptar les mesures adequades i les ha de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària en un termini màxim de quatre setmanes. Independentment d'això, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot prohibir de manera cautelar que s'exerceixi l'activitat fins que no hagi rebut l'informe de l'administrador d'infraestructures.

4. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació suspesa quan:

a) Acrediti de nou la seva aptitud psicofísica en el supòsit dels casos a) i d) de l'apartat 1. En el supòsit a) de l'apartat esmentat, cal que transcorri almenys un període de tres mesos de suspensió per poder acreditar novament la recuperació de l'aptitud psicofísica.

b) Superi els cursos d'actualització i reciclatge oportuns en el supòsit del cas b) de l'apartat 1.

c) Compleixi la sanció administrativa a què hagi donat lloc la infracció comesa, o aquesta s'arxivi en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat 1 i en el supòsit de l'apartat 2.

d) Transcorreguts tres mesos des de la negativa, en el supòsit del cas e) de l'apartat 1, després d'acreditar la seva aptitud psicofísica.

e) Quan finalitzi el procediment de recuperació establert al sistema de gestió de la seguretat de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, en el supòsit de l'apartat 2. Aquest procediment pot incloure cursos d'actualització i reciclatge o acreditació de l'aptitud psicofísica.

5. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar l'habilitació quan:

a) Hi hagi una pèrdua sobrevinguda d'alguna de les condicions que s'exigeixen per obtenir-la.

b) El titular cessi en la seva activitat a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries. En el cas d'un auxiliar de circulació dependent d'una altra entitat, quan el titular causi baixa laboral a l'empresa a la qual pertanyia quan va rebre l'habilitació.

c) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclougui la pèrdua definitiva de l'habilitació.

6. El procediment de suspensió o, si s'escau, revocació de l'habilitació l'ha d'iniciar d'ofici l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, amb audiència de l'interessat. La resolució corresponent s'ha d'annotar, en els casos de suspensió i revocació, al registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre, i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari i al responsable de seguretat a la circulació de l'entitat esmentada. La durada dels procediments no ha d'excedir els tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o de revocació, es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent, en la qual s'ha d'ordenar, així mateix, que s'arxivin les actuacions.

7. Els aspirants o titulars de les habilitacions poden recórrer davant l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les decisions relatives a l'expedició, actualització, suspensió o revocació de les habilitacions en el termini d'un mes des de la notificació de la denegació de l'expedició o l'actualització, de la suspensió o de la revocació de l'habilitació, i el termini per dictar i notificar la resolució és de tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que hagi recaigut cap resolució expressa,

el recurs s'ha d'entendre desestimat. Contra les resolucions de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària es pot interposar un recurs contenciós administratiu.»

Tres. L'article 14 queda redactat de la manera següent:

«Article 14. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions d'infraestructura.*

S'ha d'exigir a tots els qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions que reuneixin les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir, almenys, el títol de graduat en educació secundària obligatòria o una titulació equivalent a efectes laborals. No obstant això, per obtenir l'habilitació d'encarregat de treballs cal disposar del títol de batxiller o d'un títol de tècnic de formació professional o equivalent a efectes laborals o, si no és així, acreditar una experiència professional d'almenys quatre anys com a pilot de seguretat.
- c) Per als interessats que no tinguin el castellà com a idioma natiu, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant fer un seguiment adequat del procés formatiu. Aquesta acreditació s'ha d'efectuar mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Els centres homologats de formació poden, únicament a l'efecte de determinar-ne l'admissió, sotmetre els interessats a proves d'avaluació de nivell lingüístic.
- d) Acreditar, mitjançant un certificat d'aptitud psicofísica emès per un centre homologat de reconeixement, les condicions que recull l'annex II d'aquesta Ordre.»

Quatre. L'article 17 queda redactat de la manera següent:

«Article 17. *Suspensió i revocació de les habilitacions. Recursos en relació amb les habilitacions.*

1. A l'efecte de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de suspendre l'habilitació quan:

- a) Es detectin en el titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs.
- b) No s'hagin efectuat dins el termini establert i de la manera pertinent els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 16.2 d'aquesta Ordre.
- c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveuen els articles 88 i 89 de la Llei del sector ferroviari.
- d) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.
- e) El titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per detectar-hi consum d'alcohol o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, dut a terme per personal prou qualificat i autoritzat a l'efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. Així mateix, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries pot suspendre les habilitacions, d'acord amb els criteris de valoració que inclogui al seu sistema de gestió de seguretat, quan els seus titulars cometin una infracció reglamentària relacionada amb la seguretat a la circulació o quan hagin estat involucrats, amb indicis d'infracció reglamentària, en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.

3. Si l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària constata, dins de les seves actuacions de supervisió, que el titular d'una habilitació ha deixat de complir

algun dels requisits exigits per obtenir-la o que incorre en algun dels supòsits inclosos als dos apartats anteriors, s'ha de posar en contacte amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries per sol·licitar-li que dugui a terme una inspecció suplementària o bé que procedeixi a suspendre l'habilitació. L'administrador d'infraestructures ha d'adoptar les mesures adequades i les ha de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària en un termini màxim de quatre setmanes. Independentment d'això, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot prohibir de manera cautelar que s'exerceixi l'activitat fins que no hagi rebut l'informe de l'administrador d'infraestructures.

3. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació suspesa quan:

a) Acrediti de nou la seva aptitud psicofísica en el supòsit dels casos a) i d) de l'apartat 1. En el supòsit a) de l'apartat esmentat, cal que transcorri almenys un període de tres mesos de suspensió per poder acreditar novament la recuperació de l'aptitud psicofísica.

b) Superi els cursos d'actualització i reciclatge oportuns en el supòsit del cas b) de l'apartat 1.

c) Compleixi la sanció administrativa a què hagi donat lloc la infracció comesa, o aquesta s'arxivi en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat 1 i en el supòsit de l'apartat 2.

d) Transcorreguts tres mesos des de la negativa, en el supòsit del cas e) de l'apartat 1, després d'acreditar la seva aptitud psicofísica.

e) Quan finalitzi el procediment de recuperació establert al sistema de gestió de la seguretat de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, en el supòsit de l'apartat 2. Aquest procediment pot incloure cursos d'actualització i reciclatge o acreditació de l'aptitud psicofísica.

4. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar l'habilitació quan:

a) Hi hagi una pèrdua sobreenvenuda d'alguna de les condicions que s'exigeixen per obtenir-la.

b) El titular cessi en la seva activitat a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries o, si s'escau, causi baixa laboral en l'empresa a la qual pertanyia quan va rebre l'habilitació.

c) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclogui la pèrdua definitiva de l'habilitació.

5. El procediment de suspensió o, si s'escau, revocació de l'habilitació s'ha d'iniciar d'ofici amb audiència de l'interessat, i la seva resolució en els casos de suspensió o revocació s'ha d'anotar al registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari. La durada dels procediments no ha d'excedir els tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o de revocació, es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent, en la qual s'ha d'ordenar, així mateix, que s'arxivin les actuacions.

6. Els aspirants o titulars de les habilitacions poden recórrer davant l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les decisions relatives a l'expedició, actualització, suspensió o revocació de les habilitacions en el termini d'un mes des de la notificació de la denegació de l'expedició o l'actualització, de la suspensió o de la revocació de l'habilitació, i el termini per dictar i notificar la resolució és de tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que hagi recaigut cap resolució expressa, el recurs s'ha d'entendre desestimat. Contra les resolucions de l'autoritat responsable de la seguretat es pot interposar un recurs contenciós administratiu.»

Cinc. L'article 19 queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *Tipus d'habilitació.*

1. Per al personal d'operacions del tren s'estableixen, en funció del tipus d'activitat que s'ha de dur a terme, les habilitacions següents:

- a) D'auxiliar d'operacions del tren.
- b) De responsable de les operacions de càrrega.
- c) D'operador de vehicles de maniobres.
- d) D'auxiliar de cabina.

2. L'habilitació d'auxiliar d'operacions del tren faculta el seu titular per exercir, entre d'altres, les tasques d'enganxament, desenganxament i acoblament de vehicles ferroviaris, per col·laborar en la realització de proves de frenada i per col·locar i retirar els senyals de cua dels trens. També pot efectuar, a les ordres del responsable de circulació i quan disposi de la formació requerida i així consti en la seva habilitació, totes les operacions que comporta la realització de maniobres, excepte el maneig dels vehicles de maniobres. L'habilitació d'auxiliar d'operacions del tren amb abast de maniobres també faculta per dur a terme les tasques de l'auxiliar de cabina.

3. L'habilitació de responsable de les operacions de càrrega faculta el seu titular per exercir les funcions de supervisió, direcció i, si s'escau, execució de les operacions de càrrega i descàrrega de les mercaderies transportades per ferrocarril, entre les quals s'inclouen el condicionament de la càrrega i la subjecció al material remolcat, que permetin assegurar que s'efectuïn de conformitat amb la normativa ferroviària i els procediments de les empreses carregadora i ferroviària. Correspon a l'autoritat responsable de seguretat establir, si s'escau, especialitats que corresponguin a aquesta modalitat d'habilitació.

4. L'habilitació d'operador de vehicles de maniobres faculta el seu titular per exercir, dins del límit de la denominada zona de maniobres de les terminals de mercaderies i estacions integrants de la xarxa ferroviària d'interès general que estableix la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació, el desplaçament i el maneig de vehicles ferroviaris per les seves vies, en operacions associades a les activitats de maniobres, de classificació i de retirada o subministrament de material rodant a derivacions particulars, centres de tractament tècnic o centres de manteniment de material ferroviari. En tot cas, quan en el maneig dels vehicles corresponents s'hagi de sortir de la zona protegida per efectuar maniobres, el titular d'aquesta habilitació ha d'estar en possessió de la llicència de conducció.

5. L'habilitació d'auxiliar de cabina faculta el seu titular per col·laborar amb el maquinista en la identificació i el compliment de les ordres dels senyals i altres prescripcions de circulació que l'afectin, així com en la utilització del fre d'emergència i la immobilització del vehicle en casos d'emergència.»

Sis. L'article 20 queda redactat de la manera següent:

«Article 20. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions d'operacions del tren.*

S'ha d'exigir als qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions que reuneixin les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir, almenys, la titulació de graduat en educació secundària obligatòria o una titulació equivalent a efectes laborals.
- c) Per als interessats que no tinguin el castellà com a idioma natiu, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant fer un seguiment

adequat del procés formatiu. Aquesta acreditació s'ha d'efectuar mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Els centres homologats de formació poden, únicament a l'efecte de determinar-ne l'admissió, sotmetre els interessats a proves d'avaluació de nivell lingüístic.

d) Acreditar, mitjançant un certificat d'aptitud psicofísica emès per un centre homologat de reconeixement, les condicions que recull l'annex III d'aquesta Ordre. Queda exceptuada d'aquest requisit l'habilitació de responsable de les operacions de càrrega.»

Set. Es fa una nova redacció dels apartats 1 i 2 de l'article 21, que queden redactats de la manera següent:

«1. L'obtenció de les habilitacions que preveu aquest títol requereix superar les proves teòriques i pràctiques corresponents que assegurin un nivell de formació i coneixement adequats per exercir les funcions per a les quals faculden, així com, excepte en l'habilitació per a responsable de les operacions de càrrega, obtenir prèviament el certificat d'aptitud psicofísica que es regula a l'annex III d'aquesta Ordre.

2. Una vegada els responsables de seguretat en la circulació de les entitats ferroviàries hagin determinat el contingut dels programes de formació per obtenir les habilitacions d'operacions del tren, correspon al centre homologat amb el qual aquestes entitats hagin convingut la formació del seu personal respectiu fer-ne el desenvolupament, establint les hores de docència i la tipologia i característiques de les proves teòriques i pràctiques que calgui superar, i s'ha de garantir el coneixement suficient de la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació.

Aquesta proposta de desenvolupament s'ha de presentar davant el responsable de la seguretat en la circulació de les empreses ferroviàries o de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries perquè s'aprovi, d'acord amb el que estableix l'article 18 d'aquesta Ordre.

No obstant això, els programes de formació han de recollir, almenys, el següent:

a) Respecte de l'habilitació d'operador de vehicles de maniobres: almenys una càrrega lectiva equivalent de 100 hores, de les quals 80 han de correspondre a una formació pràctica, i d'aquestes com a mínim 40 s'han d'utilitzar en el maneig de vehicles ferroviaris dins de la terminal. No obstant això, quan es disposi de la llicència i el certificat de conducció de categoria A, ha de ser de 60 hores, de les quals 40 han de correspondre a formació pràctica, i d'aquestes, 20 a conducció amb el vehicle ferroviari amb què hagi d'operar. En tot cas, la formació per obtenir aquesta habilitació ha de recollir, almenys, coneixements de la part que correspongui a l'operador de vehicles de maniobres, dels manuals de circulació i altres normatives ferroviàries vigents, característiques físiques i tècniques de la terminal ferroviària i de l'àmbit operatiu sobre el qual ha de dur a terme la seva activitat, coneixements teòrics de les característiques generals del material rodant de maniobres i adaptació al vehicle amb el qual ha d'operar, juntament amb les pràctiques en via i de maneig real al vehicle, així com formació en matèria de prevenció de riscos laborals del mateix lloc.

b) Respecte a l'habilitació per a auxiliar de cabina: de manera general, la formació ha d'incloure coneixements generals i reglamentaris de la normativa ferroviària que permetin assistir el maquinista en casos d'avaria sobrevinguda dels sistemes de control, comandament i senyalització durant la marxa, així com coneixements d'ús de dispositius de frenada d'emergència i immobilització dels vehicles. A més, en el cas d'extensió de l'habilitació per a trens programats sense sistema de control, comandament i senyalització per la no-existència d'aquests en la infraestructura, la formació ha d'incloure addicionalment coneixements,

particularitzats a les línies per a les quals s'emet l'habilitació, sobre els senyals, l'actuació en situacions degradades de protecció del tren i els bloquejos corresponents.»

Vuit. L'article 23 queda redactat de la manera següent:

«Article 23. *Suspensió i revocació de les habilitacions. Recursos en relació amb les habilitacions.*

1. A l'efecte de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, els administradors d'infraestructures i les empreses ferroviàries han de suspendre les habilitacions quan:

a) Es detectin en el titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs.

b) No s'hagin efectuat dins el termini establert i de la manera pertinent els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 22.2 d'aquesta Ordre.

c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveuen els articles 88 i 89 de la Llei del sector ferroviari.

d) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.

e) El titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per detectar-hi consum d'alcohol o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, dut a terme per personal prou qualificat i autoritzat a l'efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. Així mateix, l'entitat atorgant pot suspendre les habilitacions, d'acord amb els criteris de valoració que inclogui al seu sistema de gestió de seguretat, quan els titulars de les habilitacions cometin una infracció reglamentària relacionada amb la seguretat a la circulació o quan hagin estat involucrats, amb indicis d'infracció reglamentària, en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.

3. Si l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària constata, dins de les seves actuacions de supervisió, que el titular d'una habilitació ha deixat de complir algun dels requisits exigits per obtenir-la o que incorre en algun dels supòsits inclosos als dos apartats anteriors, s'ha de posar en contacte amb l'entitat atorgant per sol·licitar-li que dugui a terme una inspecció suplementària o bé que procedeixi a suspendre l'habilitació. L'entitat atorgant ha d'adoptar les mesures adequades i les ha de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària en un termini màxim de quatre setmanes. Independentment d'això, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot prohibir de manera cautelar que s'exerceixi l'activitat fins que no hagi rebut l'informe de l'administrador d'infraestructures.

4. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació suspesa quan:

a) Acrediti de nou la seva aptitud psicofísica en el supòsit dels casos a) i d) de l'apartat 1. En el supòsit a) de l'apartat esmentat, cal que transcorri almenys un període de tres mesos de suspensió per poder acreditar novament la recuperació de l'aptitud psicofísica.

b) Compleixi la sanció a què hagi donat lloc la infracció comesa, o aquesta s'arxivi en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat 1 i en el supòsit de l'apartat 2.

c) Superi els cursos d'actualització i reciclatge oportuns en el supòsit del cas b) de l'apartat 1.

d) Transcorreguts tres mesos des de la negativa, en el supòsit del cas e) de l'apartat 1, després d'acreditar la seva aptitud psicofísica.

e) Quan finalitzi el procediment de recuperació establert al sistema de gestió de la seguretat de l'entitat atorgant, en el supòsit de l'apartat 2. Aquest procediment pot incloure cursos d'actualització i reciclatge o acreditació de l'aptitud psicofísica.

5. Els administradors d'infraestructures i les empreses ferroviàries han de revocar l'habilitació quan:

a) Hi hagi una pèrdua sobreenvenuda d'alguna de les condicions que s'exigeixen per obtenir-la.

b) El titular cessi en l'activitat amb l'entitat de la qual va rebre l'habilitació.

c) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclougui la pèrdua definitiva de l'habilitació.

6. La resolució del procediment de suspensió o, si s'escau, revocació de l'habilitació s'ha d'anotar, en els casos de suspensió o revocació, al registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre, i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari i al responsable de seguretat en la circulació de l'entitat que hagi atorgat l'habilitació. La durada dels procediments no ha d'excedir els tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que s'hagi notificat la decisió de suspensió o revocació, es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la decisió corresponent, en la qual s'ha d'ordenar, així mateix, que s'arxivin les actuacions.

7. Els aspirants o titulars de les habilitacions poden recórrer davant l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les decisions relatives a l'expedició, actualització, suspensió o revocació de les habilitacions en el termini d'un mes des de la notificació de la denegació de l'expedició o l'actualització, de la suspensió o de la revocació de l'habilitació, i el termini per dictar i notificar la resolució és de tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que hagi recaigut cap resolució expressa, el recurs s'ha d'entendre desestimat. Contra les resolucions de l'autoritat responsable de la seguretat es pot interposar un recurs contenciós administratiu.»

Nou. L'article 26 queda redactat de la manera següent:

«Article 26. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir l'habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant.*

S'ha d'exigir als qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir l'habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant que reuneixin les condicions següents:

a) Haver complert divuit anys.

b) Disposar, almenys, d'un títol de tècnic de formació professional de grau mitjà relacionat amb les àrees de manteniment de vehicles ferroviaris; o de formació professional equivalent en manteniment d'altres mitjans de transport i, en aquest cas, acreditar una experiència mínima de dos anys en la realització de treballs de manteniment de vehicles ferroviaris.

Alternativament, quan no es tingui el nivell acadèmic que s'ha esmentat abans, s'ha de tenir almenys un títol de formació professional bàsica o la certificació professional d'haver superat els programes de qualificació professional inicial, o titulació professional equivalent, i acreditar una experiència mínima de cinc anys en la realització de treballs de manteniment de vehicles ferroviaris.

c) Per als interessats que no tinguin el castellà com a idioma natiu, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant fer un seguiment adequat del procés formatiu. Aquesta acreditació s'ha d'efectuar mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Els centres homologats de formació poden, únicament a l'efecte de determinar-ne l'admissió, sotmetre els interessats a proves d'avaluació de nivell lingüístic.»

Deu. Es modifica la rúbrica de l'article 29 i es fa una nova redacció de l'apartat 5, que queda redactat de la manera següent:

«Article 29. Suspensió i revocació de l'habilitació. Recursos en relació amb les habilitacions.

5. Els aspirants o titulars de les habilitacions poden recórrer davant l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les decisions relatives a l'expedició, actualització, suspensió o revocació de les habilitacions en el termini d'un mes des de la notificació de la denegació de l'expedició o l'actualització, de la suspensió o de la revocació de l'habilitació, i el termini per dictar i notificar la resolució és de tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que hagi recaigut cap resolució expressa, el recurs s'ha d'entendre desestimat. Contra les resolucions de l'autoritat responsable de la seguretat es pot interposar un recurs contenciós administratiu.»

Onze. L'article 30 queda redactat de la manera següent:

«Article 30. Certificació de maquinistes. Llicència i certificats. Durada dels programes formatius.

1. El personal de conducció que operi a la xarxa ferroviària d'interès general com a maquinista pertanyent a una empresa ferroviària proveïda de certificat de seguretat o a un administrador d'infraestructura ferroviària proveït d'autorització de seguretat ha de tenir l'aptitud i la qualificació necessàries per conduir locomotores i trens, amb la certificació de maquinista pertinent en vigor, de conformitat amb el que estableix aquest títol.

La certificació de maquinista consta de dos documents:

a) Una llicència que demostrï que el maquinista compleix les condicions mínimes establertes quant a requisits i competències generals. La llicència ha d'identificar el maquinista i l'òrgan que l'atorga, i ha d'indicar el període de validesa.

b) Un o més certificats en què cal consignar les infraestructures per les quals el titular està autoritzat a conduir, i s'hi ha d'indicar el material rodant que té permès utilitzar.

2. Si no hi ha cap normativa comunitària que ho estableixi, la distribució del nombre d'hores de càrrega lectiva entre els programes formatius corresponents a la llicència i als certificats de categoria A i B ha de tenir en compte que el nombre global d'hores de formació sigui equivalent al que estableix l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, per als títols de conducció de categoria A i B i les habilitacions de conducció, respectivament.

La durada del programa de formació necessari per obtenir la llicència ha d'incloure, almenys, una càrrega lectiva equivalent a 425 hores, de les quals almenys 120 han de correspondre a la formació pràctica, i d'aquesta com a mínim 56 hores han de ser pràctiques de conducció efectiva en vehicles ferroviaris.

3. Per obtenir el certificat de conducció de la categoria B, s'ha de completar la formació que preveu l'apartat anterior amb els coneixements generals comuns que es descriuen a l'article 40.2.a) d'aquesta Ordre. El certificat s'ha d'obtenir després d'un programa de formació d'almenys una càrrega lectiva equivalent a 725 hores, de les quals almenys 380 han de correspondre a la formació pràctica, i d'aquesta com a mínim 160 hores han de ser pràctiques de conducció efectiva en vehicles ferroviaris.

En tot cas, per obtenir els certificats de conducció de la categoria A i B, s'exigeix, a més, la formació sobre els coneixements que recull l'article 40.2.b) i c) d'aquesta Ordre, de conformitat amb els itineraris formatius mínims que estableixi l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària a l'empara de la disposició addicional setena d'aquesta Ordre.»

Dotze. L'article 32 queda redactat de la manera següent:

«Article 32. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir la llicència de maquinista.*

Per accedir a la formació que permet obtenir la llicència de maquinista, el sol·licitant ha de complir els requisits següents:

a) Tenir, almenys, la titulació de batxiller o de tècnic de formació professional o equivalents a efectes laborals.

b) Per als interessats que no tinguin el castellà com a idioma natiu, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant fer un seguiment adequat del procés formatiu. Aquesta acreditació s'ha d'efectuar mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Addicionalment, els centres homologats de formació poden, únicament a l'efecte de determinar-ne l'admissió, sotmetre els interessats a proves d'avaluació de nivell lingüístic. En aquest cas, la prova l'ha de dur a terme un examinador reconegut específicament en l'àmbit en qüestió, d'entre els que se citen a l'article 52 bis d'aquesta Ordre.

c) Acreditar, mitjançant un certificat d'aptitud psicofísica emès per un centre homologat de reconeixement, les condicions que recull l'annex IV d'aquesta Ordre.»

Tretze. Es fa una nova redacció dels apartats 3 i 4 de l'article 34, que queden redactats de la manera següent:

«3. Per dur a terme les proves d'avaluació, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, tenint present criteris d'independència, competència i imparcialitat, ha de nomenar un tribunal format per experts qualificats per la seva experiència professional i coneixements, que s'han d'encarregar de supervisar, controlar i avaluar els aspirants. La presidència d'aquest tribunal ha de recaure en un funcionari de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, el qual ha de coordinar i supervisar que les proves s'efectuïn correctament en el seu conjunt, i ha de vetllar perquè es compleixi estrictament la legalitat vigent durant la convocatòria. El tribunal ha d'estar format, almenys, per tres membres. Així mateix, dins de la composició del tribunal hi ha d'haver almenys un examinador reconegut, que ha de ser el responsable de dirigir les proves d'avaluació.

4. Les circulacions necessàries per dur a terme els exàmens s'han d'efectuar en els trams i solcs horaris que estableixi l'administrador de la infraestructura corresponent. A aquestes circulacions no els és aplicable cap cànon per l'ús de la infraestructura, llevat que es tracti de circulacions comercials. En els exàmens es poden utilitzar, a més, simuladors per comprovar l'aplicació de les normes d'explotació i el comportament de l'aspirant en situacions especialment difícils i degradades.»

Catorze. L'article 35 queda redactat de la manera següent:

«Article 35. *Obtenció de la llicència.*

1. Per obtenir la llicència cal:

a) Haver complert vint anys d'edat.

b) Cursar els programes de formació.

c) Demostrar coneixements professionals generals superant les proves d'avaluació que incloguin les matèries generals que s'indiquen a l'annex V.

d) Justificar l'aptitud psicofísica a través del certificat mèdic preceptiu que es regula a l'annex IV.

2. Una vegada efectuades les proves d'avaluació, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de comunicar als aspirants, en el termini màxim d'un mes des de la data de finalització de les proves, els resultats, i ha d'atorgar, si s'escau, la llicència dins del mes següent a la data de comunicació dels resultats, amb l'abonament previ de la taxa corresponent que preveu la Llei del sector ferroviari. Cal inscriure aquesta llicència al Registre especial ferroviari.

3. La llicència s'ha d'expedir en un sol exemplar. No s'han d'atorgar duplicats, excepte en els supòsits de pèrdua, robatori o extraviament acreditats degudament.»

Quinze. Es modifica la rúbrica de l'article 37 i es fa una nova redacció dels apartats 4 i 5, que queden redactats de la manera següent:

«Article 37. *Suspensió i revocació de la llicència. Recursos en relació amb les llicències.*

4. L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de revocar la llicència quan:

a) Hi hagi una pèrdua sobrevinguda d'alguna de les condicions que s'exigeixen per obtenir-la.

b) Derivi d'un procediment sancionador que conclouï en la pèrdua definitiva de la llicència.

c) D'acord amb l'article 42, el certificat hagi estat objecte de revocació per haver-se produït, un mínim de dues vegades en un període de cinc anys, la detecció en el titular de nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, o la negativa a la realització de les proves corresponents.

5. Les resolucions que dicti l'autoritat responsable de seguretat en relació amb les llicències exhaureixen la via administrativa, i es pot interposar un recurs potestatiu de reposició contra aquestes en el termini d'un mes. El termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs és un mes. Si transcorre aquest termini sense que hagi recaigut cap resolució expressa, el recurs s'ha d'entendre desestimat. Tot això sense perjudici del dret dels interessats a recórrer a la via jurisdiccional contenciosa administrativa.»

Setze. L'article 38 queda redactat de la manera següent:

«Article 38. *Certificats.*

1. El maquinista que condueixi per la xarxa ferroviària d'interès general ha de disposar, a més de la llicència de maquinista, del certificat o certificats corresponents en què es consignin tant les infraestructures per les quals el seu titular estigui autoritzat a conduir com el tipus o els tipus de material rodant que estigui autoritzat a utilitzar. En concordança amb l'article 30, el certificat autoritza el maquinista per conduir una de les categories de vehicles següents, o totes dues:

a) Categoria A: vehicles i locomotores de maniobra; trens de treball a velocitat màxima de 60 km/h i en una distància màxima de 140 km des de la base fins a la zona de treballs, i viceversa; vehicles ferroviaris utilitzats per mantenir i construir la infraestructura ferroviària; i locomotores, quan s'utilitzin per efectuar maniobres.

b) Categoria B: trens de transport de viatgers i/o de mercaderies, i tot el que recull la categoria A.

2. Aquests certificats s'han d'ajustar al contingut de l'annex VI d'aquesta Ordre, i els ha d'expedir l'empresa ferroviària o l'administrador de la infraestructura

que contracti el maquinista a proposta del responsable de seguretat en la circulació de l'entitat ferroviària en la qual aquell presti els seus serveis.

Sense perjudici que s'expedeixi nominativament al seu titular, el certificat no té caràcter personal sinó que pertany a l'entitat atorgant, i per aquest motiu perd la validesa quan s'extingeixi la relació laboral amb aquesta. El maquinista té dret, en tot cas, a obtenir una còpia certificada del certificat, segons el model comunitari que estableix l'annex III del Reglament (UE) núm. 36/2010 de la Comissió, de 3 de desembre de 2009, sobre els models comunitaris de llicències de conducció de trens, certificats complementaris, còpies autenticades de certificats complementaris i formularis de sol·licitud de llicències de conducció de trens, en aplicació de la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, i de tots els documents que n'acreditin la formació, les qualificacions, l'experiència i les competències professionals.

3. Correspon als responsables de seguretat en la circulació, en el marc del que estableix aquesta Ordre:

- a) Proposar el tipus i l'abast dels certificats de conducció.
- b) Comprovar que l'aspirant compleixi les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir els certificats.
- c) Determinar el contingut dels programes de formació per obtenir i renovar els certificats.
- d) Aprovar la proposta de desenvolupament del contingut dels programes de formació i les proves d'avaluació que formuli el centre homologat de formació corresponent.

4. Les empreses ferroviàries i, si s'escau, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, han de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les decisions que adoptin en compliment del que preveu l'apartat anterior.»

Disset. L'article 39 queda redactat de la manera següent:

«Article 39. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir els certificats de conducció.*

Per accedir a la formació que permet obtenir els certificats de conducció de vehicles ferroviaris, cal complir les condicions següents:

- a) Ser titular d'una llicència de maquinista expedida per un Estat membre de la Unió Europea.
- b) Per als interessats amb llicències emeses en altres estats membres de la Unió Europea i que no tinguin el castellà com a idioma natiu, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant fer un seguiment adequat del procés formatiu. Aquesta acreditació s'ha d'efectuar mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment. Addicionalment, els centres homologats de formació poden, únicament a l'efecte de determinar-ne l'admissió, sotmetre els interessats a proves d'avaluació de nivell lingüístic, amb l'objecte de comprovar que l'aspirant pot efectuar el curs de formació de manera adequada, especialment en matèria de comunicació i terminologia específiques en relació amb les operacions ferroviàries i els procediments de seguretat.»

Divuit. L'article 40 queda redactat de la manera següent:

«Article 40. *Programes de formació i proves d'avaluació per obtenir els certificats.*

1. Per obtenir els certificats cal superar les proves d'avaluació teòriques i pràctiques corresponents, de conformitat amb l'annex V, a fi d'assegurar un nivell

de formació i uns coneixement adequats per exercir les funcions per a les quals faculta.

2. Els programes de formació s'han d'ajustar als criteris que s'enuncien a l'annex V. En tot cas, han de cobrir els aspectes següents:

- a) Coneixements generals comuns sobre el material rodant i infraestructures.
- b) Coneixements específics sobre les línies i els vehicles concrets que cal incloure en el certificat.
- c) Coneixements particulars en relació amb el sistema de gestió de la seguretat de l'empresa operadora.

L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot, mitjançant una resolució del seu director, establir directrius i orientacions sobre el contingut dels programes formatius corresponents.

3. Les tasques de formació relacionades amb els diferents coneixements professionals necessaris per obtenir els certificats que recull aquest títol, així com els seus cursos de reciclatge, els han d'impartir necessàriament centres homologats de conformitat amb aquesta Ordre.

4. El calendari formatiu, la tipologia, les característiques de les proves teòriques i pràctiques, així com la durada dels exercicis i les proves d'avaluació corresponents, els han d'establir, a sol·licitud del responsable de seguretat en la circulació de les entitats ferroviàries, els centres homologats de formació de conformitat amb el programa de formació corresponent.

En el cas d'aspirants amb llicències emeses en altres estats membres de la Unió Europea, cal dissenyar un programa formatiu específic complementari per obtenir els certificats, en funció dels seus coneixements previs acreditats, que permeti assegurar el coneixement de les matèries exigides en aquesta Ordre per als certificats que habiliten per circular per la xarxa ferroviària d'interès general. Aquests programes específics, establerts pels centres homologats de formació a proposta del responsable de seguretat de l'entitat ferroviària ocupadora, s'han de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària abans que s'iniciïn.

En els casos en què els continguts formatius necessaris per al certificat afectin els coneixements generals de l'apartat 2.a) d'aquest article, s'han de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària. Igualment, en aquests supòsits, els centres homologats de formació han de comunicar, amb antelació a la realització de les proves, el contingut de les proves d'examen, l'elecció d'examinadors i els criteris de valoració.

L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot utilitzar les comunicacions rebudes d'acord amb el que s'assenyala al paràgraf anterior en les seves funcions de supervisió dels procediments dels sistemes de gestió de la seguretat de les entitats ferroviàries, relatius a la formació i qualificació del personal.

5. En finalitzar cada curs de formació, s'han de dur a terme exàmens teòrics i pràctics sobre el nivell de coneixements adquirits pels aspirants. Les proves pràctiques d'avaluació per obtenir el certificat de conducció, igual que les pràctiques de conducció efectiva, s'han d'efectuar a les línies de la xarxa ferroviària d'interès general per a les quals s'obté l'habilitació o, en el cas de maniobres, en instal·lacions connectades a aquesta xarxa. A aquestes circulacions no els és aplicable cap cànon per l'ús de la infraestructura, llevat que es tracti de circulacions comercials.

En els exàmens es poden utilitzar simuladors per comprovar l'aplicació de les normes d'explotació i el comportament del maquinista en situacions particularment difícils i degradades.

6. Les proves d'avaluació s'han d'efectuar davant un tribunal format per examinadors del centre homologat de formació i de l'entitat ferroviària que expedeixi el certificat, a la qual correspon, a més, presidir el tribunal, i s'han d'organitzar de manera que no es puguin plantejar conflictes d'interessos. L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot designar observadors de la realització de les proves.

7. Les proves d'avaluació han de fer referència a les matèries que recull l'annex V.

8. Almenys cada dos anys s'han de dur a terme cursos d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics per als titulars dels certificats, el contingut dels quals s'ha d'ajustar a les matèries que recull l'apartat V.3 de l'annex V. Les entitats ferroviàries, en el marc dels seus procediments i juntament amb els centres de formació, han d'establir avaluacions dels coneixements adquirits en aquests cursos, per verificar que es copen i que es transfereixen a les tasques que s'han d'exercir.

En tot cas, cal dur a terme els cursos esmentats quan es produeixin innovacions tecnològiques o canvis normatius i quan l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ho consideri necessari.

9. Durant els cinc primers anys d'exercici de la professió, la càrrega lectiva pràctica per obtenir els coneixements específics sobre les línies i els vehicles per a l'obtenció del certificat del personal de conducció als quals es refereix l'apartat 2.b) d'aquest article, ha de ser el doble de la que s'estableix com a regla general mitjançant la resolució de la disposició addicional setena d'aquesta Ordre.

10. El format bàsic del document que formalitzi l'atorgament dels certificats l'ha d'establir l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària i ha de contenir, almenys, la informació que es reflecteix a l'annex VI d'aquesta Ordre.

11. Els certificats s'han d'expedir en castellà. No obstant això, el document en el qual figurin també pot estar redactat en una altra llengua cooficial al lloc en què s'expedeixi.

12. Quan s'obtingui un nou certificat, l'entitat atorgant ha d'actualitzar les referències al material rodant i a les infraestructures que s'han autoritzat al maquinista titular.»

Dinou. S'afegeix un nou article 40 bis amb la redacció següent:

«Article 40 bis. *Cursos de formació per obtenir els coneixements generals mínims necessaris per als certificats de categoria B per al personal de conducció.*

1. Sense perjudici del que estableix com a regla general l'article 40 per a la formació i l'avaluació dels certificats de conducció, els centres homologats de formació, preferentment de manera conjunta amb els cursos relatius a les llicències i sense que calgui la petició prèvia d'una entitat ferroviària, poden sol·licitar impartir formació corresponent als coneixements generals mínims necessaris per als certificats de categoria B, descrits a l'article 40.2.a) d'aquesta Ordre.

2. En aquest cas, el procediment per convocar, organitzar i avaluar s'ha de dur a terme de conformitat amb el que estableixen els articles 34 i 49, i la realització de la prova d'avaluació correspon a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària.

3. Una vegada superada la prova, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha d'emetre, a més de la llicència, un diploma en què s'inclouï el nom del centre que va impartir la formació, nom del titular, DNI, domicili, data i lloc de naixement del titular, data d'expedició del diploma i coneixements superats.

4. El responsable de seguretat d'una entitat ferroviària ha de tenir en compte, per emetre els certificats, el diploma de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, que ha de considerar com l'acreditació dels coneixements generals mínims necessaris per al certificat de categoria B, sense perjudici de la formació o les proves addicionals que consideri oportunes. En tot cas, s'ha de completar la formació corresponent als coneixements de l'apartat 40.2.b) i c).

Sempre que hagin transcorregut més de dos anys des de l'obtenció del diploma esmentat sense que el titular hagi obtingut un certificat de categoria B, prèviament a l'emissió del certificat, els aspirants han de dur a terme un curs de reciclatge,

impartit per un centre de formació homologat, similar al que estableix l'article 40.8 per als certificats.

5. Per obtenir aquests diplomes no cal que l'aspirant estigui vinculat laboralment a una entitat ferroviària, i no perden la vigència en els supòsits de baixa laboral en una entitat ferroviària.»

Vint. Es fa una nova redacció de l'apartat 5 de l'article 41, que queda redactat de la manera següent:

«5. Sense perjudici del que preveu l'article 64 d'aquesta Ordre, en relació amb els terminis de validesa del certificat d'aptitud psicofísica, tot titular d'un certificat s'ha de sotmetre, per indicació del seu superior jeràrquic, a reconeixements psicofísics addicionals quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Hagi estat involucrat en un accident o en un incident de circulació que podria haver donat lloc a un accident.
- b) S'observin en el titular alteracions evidents del seu estat físic o psíquic.
- c) Hagi estat apartat, per malaltia o accident, de l'exercici de les tasques de conducció de vehicles ferroviaris durant més de trenta dies, així com després d'un accident laboral greu o molt greu. Tot això sense perjudici del que estableix l'annex IV.»

Vint-i-u. L'article 42 queda redactat de la manera següent:

«Article 42. *Suspensió i revocació dels certificats. Recursos en relació amb els certificats.*

1. A l'efecte de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, s'ha de suspendre la validesa del certificat quan:

- a) Es detectin en el titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs.
- b) No s'hagin efectuat dins el termini establert i de la manera pertinent els cursos d'actualització i reciclatge corresponents.
- c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveuen els articles 88 i 89 de la Llei del sector ferroviari.
- d) El titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per detectar-hi consum d'alcohol o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, dut a terme per personal prou qualificat i autoritzat a l'efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. Així mateix, l'entitat atorgant pot suspendre el certificat, d'acord amb els criteris de valoració que inclogui al seu sistema de gestió de seguretat, quan el titular cometi una infracció reglamentària relacionada amb la seguretat en la circulació o quan hagi estat involucrat, amb indicis d'infracció reglamentària, en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.

3. Si l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària constata, dins de les seves actuacions de supervisió, que el titular d'una habilitació ha deixat de complir algun dels requisits exigits per obtenir el certificat o que incorre en algun dels supòsits inclosos als dos apartats anteriors, s'ha de posar en contacte amb l'entitat ferroviària atorgant del certificat per sol·licitar-li que dugui a terme una inspecció suplementària o bé que procedeixi a suspendre l'habilitació. L'entitat atorgant ha d'adoptar les mesures adequades i les ha de comunicar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària en un termini màxim de quatre setmanes. Independentment d'això, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot prohibir de manera

cautelar al maquinista esmentat que operi a la xarxa ferroviària d'interès general fins que no hagi rebut l'informe de l'entitat atorgant.

Si l'autoritat responsable esmentada, o l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, considera que l'estat o l'actuació d'un maquinista suposa una amenaça greu per a la seguretat ferroviària, ha d'adoptar les mesures necessàries, que poden incloure la sol·licitud de detenció del tren, i prohibir temporalment al maquinista l'exercici de la seva activitat amb justificació de la decisió presa. Les decisions anteriors s'han d'anotar, en tots els casos, als registres corresponents i s'han de comunicar a la Comissió Europea i a altres autoritats competents, en cas que afectin entitats ferroviàries d'altres estats membres.

4. El titular pot recuperar la validesa del certificat suspès quan:

a) Acreditat de nou la seva aptitud psicofísica, en el supòsit dels casos a) i d), de l'apartat 1. En el supòsit a), cal que transcorri almenys un període de tres mesos mínim de suspensió per poder acreditar novament la recuperació de l'aptitud psicofísica.

b) Superi els cursos d'actualització i reciclatge oportuns, en el supòsit del cas b) de l'apartat 1.

c) Compleixi la sanció administrativa a què hagi donat lloc la infracció comesa, o aquesta s'arxivi en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat 1, així com en el supòsit de l'apartat 2.

d) Transcorreguts tres mesos des de la negativa, en el supòsit del cas e) de l'apartat 1, després d'acreditar la seva aptitud psicofísica.

e) Quan finalitzi el procediment de recuperació establert al sistema de gestió de la seguretat de l'entitat atorgant, en el supòsit de l'apartat 2. Aquest procediment pot incloure cursos d'actualització i reciclatge o acreditació de l'aptitud psicofísica.

5. El certificat s'ha de revocar quan derivi d'un procediment sancionador que, si s'escau, conclouï en la pèrdua definitiva del certificat, i en particular en els supòsits següents:

a) Per haver-se detectat en el titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, un mínim de dues vegades en un període de cinc anys.

b) Per haver-se produït la negativa a la realització de proves per detectar-hi el consum d'alcohol, estupefaents, psicòtrops o altres substàncies amb efectes anàlegs, un mínim de dues vegades en un període de cinc anys.

6. El procediment de suspensió o, si s'escau, revocació del certificat l'ha d'iniciar d'ofici l'entitat ferroviària amb audiència de l'interessat, i la seva resolució en els casos de suspensió o revocació s'ha d'anotar al registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari. La durada dels procediments no ha d'excedir els tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que s'hagi notificat l'acord de suspensió o revocació, es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la decisió corresponent, en la qual s'ha d'ordenar, així mateix, que s'arxivin les actuacions.

7. Els aspirants o titulars dels certificats poden recórrer davant l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les decisions relatives a l'expedició, l'actualització, la suspensió o la revocació dels certificats en el termini d'un mes des de la notificació de la denegació de l'expedició o l'actualització, de la suspensió o de la revocació del certificat, i el termini per dictar i notificar la resolució és de tres mesos. Si transcorre aquest termini sense que hagi recaigut cap resolució expressa, el recurs s'ha d'entendre desestimat. Contra les resolucions de l'autoritat responsable de la seguretat es pot interposar un recurs contenciós administratiu.»

Vint-i-dos. Es fa una nova redacció dels apartats 5 i 6 de l'article 47, que queden redactats de la manera següent:

«5. La infraestructura ferroviària sobre la qual han de dur a terme les pràctiques de conducció els aspirants a obtenir les llicències i altres títols habilitadors de conducció de vehicles ferroviaris que es regulen en aquesta Ordre ha de correspondre, com a regla general, a la xarxa ferroviària d'interès general. No obstant això, a sol·licitud del centre homologat de formació, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot autoritzar la realització de pràctiques de conducció en vies ferroviàries, terminals i instal·lacions connectades a la xarxa esmentada.

Les pràctiques de formació dels aspirants a obtenir les altres habilitacions que es regulen en aquesta Ordre s'han de dur a terme, com a regla general, a la xarxa ferroviària d'interès general, si bé l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, a sol·licitud del centre homologat de formació, pot autoritzar la realització de les pràctiques en altres llocs que consideri adequats. L'exigència anterior no és aplicable a la formació per obtenir les habilitacions d'auxiliar d'operacions de tren i de responsable de les operacions de càrrega.

6. Les circulacions necessàries per als exàmens s'han d'efectuar a la xarxa ferroviària d'interès general. L'administrador d'infraestructures, a instància dels centres homologats de formació, ha d'establir els trams, solcs i horaris precisos per a les circulacions necessàries per dur a terme els exàmens i les pràctiques que ho requereixin. A aquestes circulacions no els és aplicable cap cànon per l'ús de la infraestructura, llevat que es tracti de circulacions comercials.»

Vint-i-tres. L'article 51 queda redactat de la manera següent:

«Article 51. *Obligacions dels centres homologats de formació.*

1. Els centres homologats de formació estan obligats a conservar, durant un període de cinc anys, els expedients de cada curs, i a tenir-los a disposició de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, de les entitats ferroviàries i, si s'escau, dels centres de manteniment de material rodant, amb els quals estableixin convenis.

2. Igualment, han de remetre al Registre especial ferroviari informació sobre les dades corresponents al registre esmentat dels alumnes titulars d'una llicència de conducció que hagin superat el nivell de coneixements exigint en els cursos d'actualització i reciclatge corresponents.

3. Els centres homologats són responsables de comprovar, abans que s'iniciï la formació, que es compleixen les condicions per accedir a aquesta corresponent a les llicències, els certificats i les habilitacions d'aquesta Ordre.»

Vint-i-quatre. L'article 52 queda redactat de la manera següent:

«Article 52. *Convocatòria d'exàmens. Examinadors.*

1. En cada convocatòria de proves d'avaluació per obtenir la llicència de conducció, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de definir el contingut de les proves sobre coneixements teòrics i pràctics, respectant el contingut mínim que estableix l'annex V d'aquesta Ordre, amb indicació de la durada, el nombre de preguntes o exercicis que cal dur a terme i els criteris per a la qualificació.

Per examinar els aspirants, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de nomenar un tribunal de conformitat amb el que disposa l'article 34.3 d'aquesta Ordre.

Per dur a terme els exàmens, els centres homologats estan obligats a posar a disposició de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària els mitjans humans i materials i a prestar la col·laboració necessària, quan se'ls requereixi.

2. Les convocatòries per obtenir habilitacions i certificats estan restringides a l'àmbit i als procediments que hagin acordat, segons els casos, l'administrador de la infraestructura, les empreses ferroviàries o els centres homologats de manteniment de material rodant, amb els centres homologats de formació. Aquests mateixos acords són els que regeixen, si s'escau, per definir el contingut de les proves d'examen, l'elecció d'examinadors i els criteris de qualificació. En el cas dels certificats, el contingut dels acords ha d'estar en concordança amb el sistema de gestió de seguretat de cada entitat ferroviària.

3. Als efectes dels exàmens per obtenir els certificats de conducció, els centres homologats de formació tenen caràcter de centres d'examen, com a entitats aptes per avaluar els maquinistes.

En cas que en una prova només hi hagi un examinador, aquest no pot ser la persona que va impartir a l'alumne la formació sobre la matèria concreta objecte de l'examen. Tant en aquest supòsit com si hi ha altres examinadors a la prova en aquestes circumstàncies, l'avaluació sobre les matèries impartides pels examinadors esmentats l'ha de dur a terme un examinador diferent que no hagi participat en la formació de l'alumne sobre la matèria en qüestió.»

Vint-i-cinc. S'afegeix un nou article 52 bis amb la redacció següent:

«Article 52 bis. *Reconeixement dels examinadors per obtenir la llicència i els certificats de conducció.*

1. Les persones que vulguin sol·licitar l'habilitació com a examinadors reconeguts han de dirigir a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària la sol·licitud corresponent i han de signar una declaració, el model de la qual ha d'aprovar l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària mitjançant una resolució, en què manifestin el seu compromís a actuar de manera imparcial, independent i no discriminatòria.

2. Amb caràcter general, l'experiència que es requereix als aspirants a examinadors reconeguts en relació amb les matèries objecte de l'examen ha de correspondre a un període de pràctica professional no inferior a quatre anys, exercida en els cinc anys anteriors a la data en què es presenti la sol·licitud a què fa referència l'apartat anterior. Els seus coneixements han d'estar actualitzats en el moment de presentar la sol·licitud. El termini de cinc anys que preveu aquest apartat s'entén ampliat pel mateix temps que els aspirants hagin dedicat a alguna de les formes de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que prevegi la legislació vigent sobre permisos i llicències, quan s'acrediti degudament aquesta circumstància.

El període d'experiència professional pot incloure, entre d'altres, fases com a gestor de maquinistes en possessió d'una llicència de maquinista vàlida i el certificat complementari, o com a formador en tasques pertinents per a la sol·licitud presentada.

3. Per als exàmens pràctics que es duen a terme a bord de trens, l'examinador ha de tenir una llicència de maquinista vàlida i un certificat vàlid relatiu a la matèria d'examen o a un tipus similar de línia/material rodant o, si s'escau, un títol de conducció i habilitacions equivalents. Si l'examinador no té un certificat vàlid per a la infraestructura/material rodant objecte de l'examen, ha d'estar assistit durant la realització de l'examen per un maquinista que tingui el certificat pertinent per a la infraestructura/material rodant esmentada, de conformitat amb el que estableix aquesta Ordre.

4. En el cas de línies noves o equipades de fa poc, o en els supòsits de material rodant nou, així com en altres casos excepcionals de naturalesa similar, i

atès que cap examinador reconegut pot disposar d'un certificat de conducció vàlid, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot establir les condicions i els requisits particulars que s'exigeixen als examinadors reconeguts en aquests casos, respectant, no obstant això, l'experiència mínima professional que s'estableix a l'apartat anterior, així com l'exigència de llicència de conducció.

5. A més, els sol·licitants han d'acreditar que compleixen, com a mínim, les condicions següents:

a) Posseir un grau de comprensió i expressió oral de l'idioma castellà equivalent com a mínim al nivell B2 del Marc de referència europeu de competència lingüística elaborat pel Consell d'Europa, aspecte que s'ha d'acreditar suficientment mitjançant un certificat d'un centre d'ensenyament d'idiomes reconegut oficialment.

b) Posseir els coneixements suficients respecte dels procediments dels exàmens en els quals han de participar i de la documentació utilitzada, així com l'aptitud pedagògica necessària per dur-los a terme.

c) Disposar d'un programa d'actualització de coneixements teòrics i pràctics en les matèries objecte d'examen.

d) Estar familiaritzats amb el sistema de certificació de maquinistes.

e) En el cas d'examinadors sobre les competències lingüístiques en matèria de comunicació i terminologia específiques en relació amb les operacions ferroviàries i els procediments de seguretat, cal aportar certificats segons la pràctica habitual en l'àmbit de la formació lingüística que confirmen la seva competència per examinar d'acord amb els principis i la metodologia del Marc de referència europeu de competència lingüística establert pel Consell d'Europa.

L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha d'analitzar la sol·licitud i la documentació que l'acompanyi. Finalment, ha de resoldre amb la concessió o, si s'escau, la denegació del reconeixement com a examinador, i ha d'expedir la credencial corresponent. Contra la resolució es poden interposar els recursos que estableixi la normativa vigent.

6. La credencial del reconeixement d'un examinador té una vigència de cinc anys, si bé l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot reduir el període de vigència en relació amb la totalitat o part dels àmbits de competències que s'indiquen a la credencial, en casos justificats.

El titular d'una credencial de reconeixement vàlida pot sol·licitar en tot moment que es modifiqui per afegir-hi un o diversos àmbits de competència, per a la qual cosa ha d'aportar els documents complementaris adequats, sense que la data de venciment de la credencial de reconeixement modificada es vegi afectada.

7. Si es produeixen canvis que obliguin a modificar la credencial de reconeixement pel fet que s'hagin deixat de complir els requisits quant a un o diversos dels àmbits de competència especificats, l'examinador reconegut ha de deixar immediatament d'examinar en aquests àmbits de competència i n'ha d'informar per escrit l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària perquè actualitzi, si s'escau, la credencial de reconeixement.

8. Les credencials de reconeixement s'han de renovar a sol·licitud de l'examinador i s'han d'expedir en les mateixes condicions que les de la credencial de reconeixement inicial. L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot establir un procediment simplificat per als casos en què no canviïn les condicions per al reconeixement.

9. Si després de l'avaluació o la supervisió efectuades per l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària s'observa que un examinador no compleix els requisits per ser reconegut, l'autoritat responsable ha de retirar o suspendre la credencial de reconeixement corresponent.

Si l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària constata que un examinador reconegut per l'autoritat competent d'un altre Estat membre no compleix un o diversos requisits de la Directiva 2007/59/CE i de la Decisió 2011/765/UE, n'ha d'informar l'autoritat competent de l'Estat membre que va concedir la credencial de reconeixement i ha de sol·licitar que aquesta última dugui a terme les comprovacions adequades.

10. L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha d'inscriure els examinadors reconeguts dins d'una nova subsecció, denominada així, que ha de figurar dins de la secció 4a del Registre especial ferroviari, i ha de fer públiques les dades necessàries. Per mantenir el registre actualitzat, els examinadors reconeguts han d'informar l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària de tot canvi que es produeixi en les dades del registre.

Igualment, en la secció de centres homologats de formació de personal ferroviari del Registre especial ferroviari cal inscriure, a continuació de la relació del personal instructor de cada centre homologat, la relació del personal examinador de maquinistes de cadascun dels centres esmentats.

11. Mitjançant una resolució de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, publicada al "BOE", s'han de desenvolupar els sistemes de sol·licitud de reconeixement com a examinador, concessió, vigència, modificació, renovació i revocació de les credencials d'examinador i registre d'aquestes.»

Vint-i-sis. Es fa una nova redacció de l'apartat 2 de l'article 53, que queda redactat de la manera següent:

«2) Els centres homologats han de proporcionar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària tota la informació relacionada amb la formació dels alumnes que se'ls requereixi com a conseqüència de les actuacions d'inspecció.

Independentment d'això, en tot cas, abans del 30 de juny de cada any, els centres han de presentar un informe anual de les activitats dutes a terme durant l'any anterior, en el qual hi ha de constar:

- a) Informació detallada dels cursos impartits i els resultats.
- b) Descripció dels canvis en els seus mitjans, procediments o condicions que van servir de base per a l'homologació.
- c) Informació sobre l'aplicació del seu sistema de gestió intern per assegurar la qualitat de la formació i el funcionament adequat del centre, en particular sobre:
  - Procediments de control de la qualitat de la formació.
  - Formació contínua del personal i millores de l'equipament.
  - Resultats de plans i programes, mitjançant indicadors de compliment.
  - Resultats d'auditories internes de qualitat.»

Vint-i-set. L'article 55 queda redactat de la manera següent:

«Article 55. *Criteris per valorar la competència professional i la capacitat tècnica.*

Es compleixen els requisits de competència professional i de capacitat tècnica quan el centre tingui:

a) Una estructura empresarial adequada per oferir la formació que pretén impartir amb el nivell degut de qualitat, que s'ha d'acreditar amb:

- 1r Un projecte docent per al conjunt d'activitats que es volen dur a terme.

2n Un pla de qualitat de la formació que permeti garantir la qualitat en la formació impartida d'acord amb el que estableix aquesta Ordre.

3r Un responsable com a director del centre, amb experiència professional en el camp de la formació i amb un títol universitari oficial, títol de grau o màster o equivalent.

b) Personal docent capacitat adequadament i en nombre suficient per exercir l'activitat per a la qual se sol·licita l'homologació. Entre aquest personal hi ha d'haver:

1r Almenys un responsable entre el personal instructor de la formació teòrica, que ha de disposar d'un títol universitari oficial, títol de grau o màster o equivalent, i acreditar una experiència professional i docent suficient en les matèries que componen la formació.

2n Formadors de la formació pràctica requerida per a llicències i certificats de conducció en possessió de la llicència de maquinistes en vigor i un certificat vàlid que cobreixi la matèria tractada, o un tipus similar de línia o material rodant, i amb una experiència professional mínima de tres anys en la conducció de trens o locomotores.

L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de resoldre, a petició raonada de cada centre homologat, sobre la similitud de línies o material rodant a l'efecte de la validesa dels certificats, d'acord amb el que estableix el paràgraf anterior.

En el cas de la formació de certificats de conducció, si el formador no té el certificat esmentat, cal garantir que estigui present en la formació un maquinista que disposi del certificat en qüestió.

3r Almenys un responsable entre el personal instructor de la formació pràctica per a les habilitacions que preveu aquesta Ordre, que ha d'acreditar una experiència en les funcions corresponents a les habilitacions la formació de les quals s'imparteixi d'almenys quatre anys per a la formació de l'habilitació de responsable de circulació, i de tres anys per a la resta d'habilitacions, tret de supòsits excepcionals autoritzats expressament, cas a cas, per l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària.

c) Mitjans i, si s'escau, instal·lacions adequades i en nombre suficient per exercir l'activitat per a la qual se sol·licita l'homologació. Es considera que el centre compleix aquest requisit si disposa de:

1r Aules de classes teòriques, amb una superfície mitjana aproximada de 2,5 metres quadrats per alumne, amb el mobiliari i els mitjans docents adequats al nombre d'alumnes i als cursos i continguts que prevegi el projecte docent.

2n Instal·lacions per a la realització de les pràctiques que corresponguin a la formació que s'ha d'impartir. Tenen la consideració d'instal·lacions de pràctiques, en el cas de la llicència o els certificats de conducció, les cabines dels vehicles ferroviaris i els tallers on es mantenen. Per a les habilitacions es poden considerar instal·lacions de pràctiques les estacions, els llocs de comandament, les terminals, els tallers i altres instal·lacions ferroviàries on es dugui a terme l'activitat per a la qual es vol habilitar.

3r Un sistema d'arxivament adequat per a la documentació relativa al seu personal i els seus alumnes, als programes de formació i a les activitats docents que exerceixi.

4t Els centres han de reunir les condicions d'habitabilitat i de seguretat que exigeix la normativa vigent.

d) Acords, si s'escau, establerts amb les entitats ferroviàries per dur a terme les pràctiques de conducció amb l'acompanyament d'un maquinista proveït de la llicència i el certificat corresponents.

e) Un sistema de gestió interna que garanteixi que la prestació dels serveis que subministra al sistema ferroviari és conforme, almenys, amb les normes i els requisits que fixen les normes europees i nacionals que els regulen.»

Vint-i-vuit. Es fa una nova redacció dels apartats 2 i 8 de l'article 57, que queden redactats de la manera següent:

«2. La sol·licitud d'homologació d'un centre de formació pot anar acompanyada de la documentació que el sol·licitant consideri oportuna per a un millor coneixement i valoració de la seva petició. En tot cas s'han d'adjuntar els documents següents:

a) Quan es tracti de societats mercantils, l'escriptura de constitució i, si s'escau, de modificació, inscrita en el Registre Mercantil, en la qual consti el seu capital social en el moment de la sol·licitud. Quan es tracti de fundacions, l'escriptura de constitució i la inscripció d'aquesta en el registre de fundacions corresponent. Quan es tracti de centres dependents d'una entitat ferroviària, l'escriptura de constitució d'aquesta o, si s'escau, les referències legals a la condició d'entitat pública empresarial de la qual depèn.

b) Una declaració responsable de no estar incurs en cap dels supòsits enumerats a l'article 54.3 quan no sigui possible aportar els certificats corresponents. Els administradors o directius d'entitats que sol·licitin l'homologació i tinguin nacionalitat estrangera, han de presentar un certificat expedit per l'òrgan competent del seu Estat en el qual es faci constar que no estan incursos en cap dels supòsits expressats en l'article esmentat.

c) Una còpia de l'Estatut intern del centre.

d) Un organigrama de l'estructura organitzativa del centre en el qual figurin els seus responsables principals en les diferents àrees de formació.

e) Un projecte docent del centre de formació en el qual constin els programes d'ensenyament de cada curs i assignatura que es pretengui impartir. En el projecte s'ha de determinar el tipus i el volum mitjà anual del nombre d'alumnes que es prevegi atendre i s'ha d'indicar el professorat que tindrà. Així mateix, s'han d'indicar els procediments de què es disposa per mantenir actualitzats els mètodes, instruments i equips de formació, inclosos bibliografia sobre formació, programes informàtics i, si s'escau, documentació proporcionada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i s'ha d'adjuntar al pla previst per oferir gestió de competències, formació permanent i mesures per mantenir actualitzades les qualificacions professionals del seu personal formador.

f) "Curriculum vitae" dels responsables de la direcció del centre i de les formacions teòriques i pràctiques, indicant entre d'altres dades, la llicència, certificats, habilitacions i altres títols i diplomes que tinguin, si s'escau.

g) "Curriculum vitae" de la resta del personal instructor de què disposi el centre, indicant entre d'altres dades, la llicència, els certificats, les habilitacions i altres títols i diplomes que tinguin, si s'escau.

h) Còpia, si s'escau, dels convenis establerts amb entitats ferroviàries per a la realització de pràctiques de conducció amb un conductor autoritzat o per utilitzar els seus simuladors i equips.

i) Descripció de les instal·lacions que ha d'ocupar el centre, amb els seus corresponents plànols de detall i relació justificada d'equips i altres mitjans materials de què hagi de disposar.

j) Descripció del sistema de gestió intern que descriu els procediments per assegurar el compliment dels requisits legals.

k) Pla de prevenció de riscos laborals per a l'exercici de la seva activitat.

l) Indicació dels sistemes amb els quals s'ha de comunicar amb l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, amb l'Administrador d'Infraestructures

Ferrovitàries i, si s'escau, amb les empreses que operin en el sector ferroviari per als treballadors de les quals prevegi fer activitats formatives.

m) Documentació que acrediti el compliment dels requisits de capacitat financera.

n) Documentació que acrediti el compliment dels requisits de cobertura de responsabilitat civil.

o) Documentació justificativa de la personalitat jurídica del peticionari i, si s'escau, del representant i del poder amb què aquest actua.

En el supòsit que es requereixi alguna documentació addicional a la que disposa aquest apartat, el sol·licitant disposa de quinze dies, des de la data en què aquesta li sigui requerida, per presentar la documentació que esmeni i completi la lliurada juntament amb la sol·licitud. La falta de presentació d'aquesta documentació en el termini disposat és motiu suficient per denegar la sol·licitud d'homologació.

8. Les resolucions de l'autoritat responsable de seguretat exhaureixen la via administrativa i contra aquestes es pot interposar recurs potestatiu de reposició en el termini d'un mes, i el termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs és d'un mes. Transcorregut aquest termini sense que hagi recaigut resolució expressa, aquest recurs s'ha d'entendre desestimat. Tot això sense perjudici del dret dels interessats a recórrer a la via jurisdiccional contenciosa administrativa.»

Vint-i-nou. Es fa una nova redacció de l'apartat 3 de l'article 58, que queda redactat de la manera següent:

«3. Sense perjudici dels paràgrafs anteriors, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de fer inspeccions dels centres homologats de formació amb caràcter anual i quan es tinguin dubtes fundats de possibles incompliments dels requisits que els siguin exigibles.»

Trenta. Es fa una nova redacció de l'apartat 6 de l'article 59, que queda redactat de la manera següent:

«6. Les resolucions de l'autoritat responsable de seguretat exhaureixen la via administrativa i contra aquestes es pot interposar recurs potestatiu de reposició en el termini d'un mes, i el termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs és d'un mes. Transcorregut aquest termini sense que hagi recaigut resolució expressa, s'ha d'entendre desestimat aquest recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats a recórrer a la via jurisdiccional contenciosa administrativa.»

Trenta-u. Es fa una nova redacció de l'apartat 3 de l'article 62, que queda redactat de la manera següent:

«3. La persona que s'hagi de sotmetre a les proves d'avaluació psicofísica ha d'aportar al centre homologat de reconeixement mèdic on les hagi d'efectuar una declaració jurada que contingui les dades sobre el seu estat de salut, historial mèdic així com, si s'escau, medicació prescrita i informes mèdics en aquest sentit, als efectes de comprovació pel personal mèdic facultatiu. En aquesta declaració han de constar almenys les dades reflectides en l'annex VII. Se li ha de fer saber que està en l'obligació de presentar una declaració tan completa i precisa com els seus coneixements d'aquests detalls li permetin.»

Trenta-dos. S'afegeix un nou apartat 5 a l'article 63 amb la redacció següent:

«5. En els certificats es qualifica el personal dins de les categories següents:

a) Apte: el que compleix totes les condicions psicofísiques que preveu aquesta Ordre per a l'obtenció o renovació del seu títol habilitador.

b) No apte: el que no compleix totes condicions psicofísiques que preveu aquesta Ordre per a l'obtenció o renovació del seu títol habilitador.

c) No apte temporal: el que no compleix les condicions psicofísiques que preveu aquesta Ordre per a l'obtenció o renovació del seu títol habilitador, per causa que es pot esmenar en un termini limitat de temps. En aquest cas es pot sotmetre a una nova revisió en el termini que indiqui el metge reconeixedor. Durant aquest termini, el corresponent títol habilitador queda suspès.»

Trenta-tres. S'afegeix un nou article 63 bis amb la redacció següent:

«Article 63 bis. *Recuperació de certificats amb el resultat de "no apte"*.

En els supòsits en què s'emeti un certificat amb resultat de "no apte", l'interessat pot sol·licitar un nou reconeixement que confirmi aquesta decisió o que comprovi si les condicions que el van motivar han canviat. El nou reconeixement, que es pot sol·licitar en el mateix centre homologat o en un altre, s'ha d'ajustar a les condicions següents:

a) Ha de transcórrer un període mínim d'almenys tres mesos entre els dos reconeixements.

b) El sol·licitant està en l'obligació de posar de manifest, al segon centre, l'existència prèvia d'un "no apte" i els motius que el van justificar.

En cas que, com a resultat d'aquesta segona avaluació, el centre de reconeixement mèdic consideri adequat canviar la valoració final a "apte", ho ha de posar en coneixement de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, per a la seva inscripció al Registre especial ferroviari, i així com del primer centre que va emetre el certificat amb resultat de "no apte".»

Trenta-quatre. L'article 64 queda redactat de la manera següent:

«Article 64. *Validesa dels certificats d'aptitud psicofísica*.

1. El certificat d'aptitud psicofísica per al personal de conducció té com a regla general una validesa d'un any des de la data de l'expedició, amb l'excepció que recull l'apartat 4.

No obstant això, el centre homologat de reconeixement mèdic pot prescriure exàmens d'aptitud psicofísica més freqüents, si així ho exigeix l'estat de salut del treballador.

Tot això sense perjudici dels reconeixements obligatoris que estableix l'article 41.5 d'aquesta Ordre i els que poden sol·licitar les entitats ferroviàries respecte de treballadors apartats del servei per raons de seguretat en la circulació.

2. El certificat d'aptitud psicofísica de la resta del personal ferroviari té com a regla general una validesa de 5 anys, amb l'excepció que recull l'apartat 4. A partir dels 50 anys el termini de validesa es redueix a tres anys i, a partir dels 60, a un any. Les edats abans indicades s'han de tenir en compte en el moment de finalització de les proves d'aptitud psicofísica.

3. El període de validesa del certificat d'aptitud psicofísica el pot reduir, en casos concrets, el centre homologat corresponent, en funció dels resultats de les proves practicades.

4. Si la renovació d'un certificat es fa en els trenta dies anteriors a la seva data de caducitat, la validesa del nou certificat s'estén des de la data de caducitat del certificat precedent i pel període que correspongui en aplicació del que especifiquen els apartats anteriors.»

Trenta-cinc. Es fa una nova redacció de l'apartat 1 de l'article 65, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els centres de reconeixement mèdic que hagin estat homologats estan obligats a conservar durant deu anys els expedients clínics personals de cada avaluació, i els han de tenir a disposició de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, i de les entitats públiques empresarials i empreses ferroviàries amb les quals estableixin convenis. Aquesta obligació es pot formalitzar per mitjans electrònics sempre que quedi acreditat suficientment el contingut d'aquests expedients clínics. Tot això, sense perjudici del compliment de la legislació sobre protecció de dades de caràcter personal.»

Trenta-sis. Es fa una nova redacció de l'apartat 2 de l'article 66, que queda redactat de la manera següent:

«2) Els centres han de proporcionar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària tota la informació relacionada amb l'avaluació de la capacitat psicofísica de personal ferroviari que els sigui requerida com a conseqüència de les actuacions d'inspecció.

Independentment d'això, en tot cas, abans del 30 de juny de cada any, els centres han de presentar un informe anual de les activitats dutes a terme durant l'any anterior, en què ha de constar:

a) Informació detallada de les activitats realitzades, incloent els reconeixements realitzats i els resultats de "no aptes".

b) Descripció dels canvis en els seus mitjans, procediments o condicions que van servir de base a la seva homologació.

c) Informació sobre l'aplicació del seu sistema de gestió intern per assegurar la qualitat dels reconeixements i el funcionament adequat del centre, en particular sobre:

- Formació contínua del personal i millores de l'equipament.
- Resultats de plans i programes, mitjançant indicadors del seu compliment.
- Resultats d'auditories internes de qualitat.»

Trenta-set. L'article 68 queda redactat de la manera següent:

«Article 68. *Criteris per valorar la competència professional i la capacitat tècnica.*

Es compleix el requisit de competència professional i capacitat tècnica quan el centre tingui:

a) Una estructura empresarial adequada per realitzar les avaluacions de capacitat psicofísica amb el degut nivell de qualitat, que s'ha d'acreditar amb la documentació que demostrï que:

1r Reuneix els requisits exigits per les autoritats sanitàries per a la realització de reconeixements psicofísics, informes i avaluacions mèdiques i psicològiques, requerits per a l'emissió dels certificats de valoració de capacitat psicofísica.

2n Disposa d'un director del centre, amb experiència professional i amb títol universitari oficial o títol de grau o màster.

b) El personal del centre ha d'estar integrat com a mínim per:

1r Un responsable mèdic del centre, que estigui en possessió del títol de llicenciat en medicina o en medicina i cirurgia i amb una experiència, almenys, de tres anys en avaluació de l'aptitud en els àmbits del transport.

2n Un responsable psicològic del centre que estigui en possessió del títol de llicenciat en psicologia i amb una experiència, almenys, de tres anys en avaluació de l'aptitud psicològica en els àmbits del transport.

3r Personal capacitat i en nombre suficient per reconèixer i avaluar la capacitat psicofísica. A aquest efecte, a la plantilla de personal del centre hi ha

d'haver, com a mínim, un llicenciat en medicina o en medicina i cirurgia, que pot coincidir amb el responsable mèdic del centre, un llicenciat en psicologia, que pot coincidir amb el responsable psicològic del centre i un diplomat universitari en infermeria. Quant a la resta del personal, el centre pot haver establert acords amb metges i laboratoris d'anàlisis clíniques així com amb qualsevol centre mèdic o gabinet psicològic.

c) Mitjans i, si s'escau, instal·lacions adequades i en nombre suficient per exercir l'activitat per a la qual se sol·licita l'homologació. Es considera que el centre compleix aquest requisit si disposa de:

1r Instal·lacions adequades per a la seva finalitat, amb estàndards suficients de qualitat, validats mitjançant l'obtenció de la deguda autorització sanitària.

2n Els mitjans materials i aparells necessaris per a la realització de les proves mèdiques requerides per avaluar els requisits d'aquesta Ordre, incloent els tests de proves necessàries per al reconeixement psicològic.

3r Un sistema d'arxivament adequat per a la documentació relativa al seu personal i a les avaluacions de capacitat psicofísica que facin.

d) Un sistema de gestió interna, que garanteixi que la prestació dels serveis que subministra al sistema ferroviari és conforme, almenys, a les normes i requisits que fixen les normes europees i nacionals que els regulen.»

Trenta-vuit. S'afegeixen dos nous paràgrafs ñ) i o) a l'apartat 2 de l'article 70 i es modifica l'apartat 7, que queden redactats de la manera següent:

«ñ) Descripció del sistema de gestió intern dels procediments per assegurar el compliment dels requisits legals.

o) Pla de formació contínua acreditada dels metges i psicòlegs del centre, incloent la seva especialització en les matèries de l'àmbit del transport.

7. Les resolucions de l'autoritat responsable de seguretat exhaureixen la via administrativa i contra aquestes es pot interposar recurs potestatiu de reposició en el termini d'un mes, i el termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs és d'un mes. Transcorregut aquest termini sense que hagi recaigut resolució expressa, s'ha d'entendre desestimat aquest recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats a recórrer a la via jurisdiccional contenciosa administrativa.»

Trenta-nou. Es fa una nova redacció de l'apartat 3 de l'article 71, que queda redactat de la manera següent:

«3. Sense perjudici del que s'ha dit anteriorment, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària ha de fer inspeccions dels centres amb caràcter anual i quan es tinguin dubtes fundats de possibles incompliments dels requisits que els siguin exigibles.»

Quaranta. Es modifica l'apartat 6 de l'article 72, que queda redactat de la manera següent:

«6. Les resolucions de l'autoritat responsable de seguretat exhaureixen la via administrativa i contra aquestes es pot interposar recurs potestatiu de reposició en el termini d'un mes, i el termini màxim per dictar i notificar la resolució del recurs és d'un mes. Transcorregut aquest termini sense que hagi recaigut resolució expressa, s'ha d'entendre desestimat aquest recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats a recórrer a la via jurisdiccional contenciosa administrativa.»

Quaranta-u. Es fa una nova redacció dels apartats 1 i 2 de la disposició addicional tercera, que queden redactats de la manera següent:

«1. Les llicències de maquinistes en vigor expedides pels altres estats membres de la Unió Europea de conformitat amb la normativa comunitària són vàlides a l'Estat espanyol. Per raons de seguretat en la circulació han d'acreditar el requisit de coneixement de l'idioma castellà corresponent al nivell B1, d'acord amb el que disposa la Directiva 2014/82/UE, de la Comissió de 24 de juny de 2014 que modifica la Directiva 2007/59/CE del Parlament i del Consell, pel que fa als coneixements professionals generals, els requisits mèdics i les prescripcions relatives a la llicència.

2. L'acreditació del coneixement de l'idioma castellà a què es refereix l'apartat anterior es pot fer, entre d'altres formes, mitjançant un certificat emès per un centre d'ensenyament d'idiomes oficialment reconegut o a través d'un certificat expedit per un centre homologat de formació de personal ferroviari. Per a això, els centres homologats de formació poden fer als interessats proves d'avaluació, que permetin comprovar les seves competències lingüístiques en el camp ferroviari, cas en què la prova s'ha de fer mitjançant un examinador reconegut específicament en aquest àmbit.»

Quaranta-dos. La disposició adicional sisena queda redactada de la manera següent:

«Disposició adicional sisena. *Controls per a detecció de consum d'alcohol i d'indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives.*

1. En les proves inicials o periòdiques dels certificats d'aptitud psicofísica, que s'efectuïn en els centres de reconeixement mèdic homologats, per a l'obtenció i conservació de l'eficàcia dels títols habilitadors que ho requereixin, tal com estableix aquesta Ordre, s'han de realitzar, dins d'aquestes, proves específiques per detectar consum d'alcohol i indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives. Per a això, el personal ha de subscriure un consentiment informat el contingut mínim del qual ha de ser el del model de l'annex VIII.

2. El Ministeri de Foment, ja sigui directament o a través de l'organisme qualificat que determini, en l'exercici de les seves facultats d'inspecció de les activitats ferroviàries que li confereix l'article 86 de la Llei del sector ferroviari i en matèria d'investigació d'accidents recollides en el Reglament del sector ferroviari, pot ordenar quan així ho consideri la realització de controls per detectar consum d'alcohol i indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives, del personal de les categories subjectes a aquesta Ordre.

3. Els administradors d'infraestructures ferroviàries i les empreses ferroviàries, dins els procediments dels seus sistemes de gestió de seguretat per donar compliment a la normativa reglamentària sobre seguretat en la circulació ferroviària i en matèria d'inspecció i investigació dels accidents i incidents en què es vegin involucrats, han de programar i fer controls aleatoris per a la detecció de taxes d'alcoholèmia i drogues d'abús i substàncies psicoactives entre tot el personal habilitat per ells.

Aquests controls s'han de fer al personal de circulació, d'infraestructura, de conducció i d'operacions del tren que es regula en aquesta Ordre, en l'exercici de la seva activitat professional.

Els procediments abans esmentats han d'establir quin personal està autoritzat per fer les proves de control i la qualificació precisa.

4. El resultat obtingut després de fer les proves per detectar el consum d'alcohol es considera positiu quan aquest superi les taxes d'alcoholèmia màximes establertes en la disposició adicional onzena del Reial decret 2387/2004, de 30 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del sector ferroviari.

5. El resultat obtingut després de la realització de les proves per detectar el consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives es considera positiu si existeixen indicis analítics de les substàncies esmentades.

Les entitats ferroviàries han de controlar, almenys, les substàncies següents: amfetamines, benzodiazepines, cocaïna, metamfetamina, opiacis i cànnabis.

Per a això s'utilitzen les matrius biològiques de saliva-fluid oral en primera instància i mitjançant anàlisi cromatogràfica com a mètode de confirmació. Addicionalment, el personal pot sol·licitar una prova de contrast addicional consistent en anàlisi de sang.

6. En qualsevol dels casos expressats a l'apartat anterior, i per garantir a l'interessat la identitat de la mostra biològica analitzada i la idoneïtat del resultat obtingut, s'estableix un procediment de cadena de custòdia de les mostres biològiques i s'acorda amb el laboratori d'anàlisis clíniques fer a totes les mostres que resultin positives una segona prova que es considera de confirmació, i que s'efectua amb un mètode analític de confirmació, de més sensibilitat, capaç de validar els resultats obtinguts. En l'informe final del laboratori s'ha de precisar la tècnica utilitzada i la concentració de la substància o substàncies detectades.

7. Si el resultat d'una de les proves permet detectar que s'ha excedit la taxa màxima d'alcohol que estableix el Reial decret 2387/2004, de 30 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del sector ferroviari, o que existeixen indicis analítics de consum de drogues d'abús i/o substàncies psicoactives, s'ha de procedir de la manera següent:

- a) En les proves de valoració de capacitat psicofísica, el subjecte és valorat amb la consideració de no apte o no apte temporal.
- b) En els controls aleatoris, s'aplica el que preveu l'articulat d'aquesta Ordre, per a cada cas, a cadascun dels títols habilitadors que tingui la persona sotmesa a aquest control.»

Quaranta-tres. S'afegeix una nova disposició addicional tretzena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional tretzena. *Convalidació de requisits acadèmics per a l'accés a certificats de conducció de categoria B al personal amb llicències procedents del bescanvi d'altres títols habilitadors.*

El personal de conducció amb llicència i certificat de categoria A procedent d'un procés de bescanvi d'un títol dels que estableix l'Ordre FOM 2520/2006 o d'una autorització per conduir per la xarxa d'amplada mètrica de l'extinta FEVE, però que no disposi de la titulació acadèmica de batxiller o tècnic de grau mitjà o equivalent a efectes laborals, que vulgui accedir a un certificat de categoria B, ha d'acreditar l'exercici durant almenys 4 anys de les funcions emparades per un certificat de conducció de categoria A.»

Quaranta-quatre. S'afegeix una nova disposició addicional catorzena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional catorzena. *Medicaments que poden pertorbar o disminuir les facultats psicofísiques del personal de conducció o circulació.*

1. És responsabilitat del personal referit posar en coneixement dels facultatius que li hagin de prescriure un tractament mèdic les exigències de les seves funcions en el seu lloc de treball, i ha de sol·licitar que en quedi constància en el seu historial mèdic, per tal que aquests facultatius valorin la seva compatibilitat amb la medicació prescrita.

Els facultatius han de tenir en compte aquestes exigències del lloc de treball del personal ferroviari abans de prescriure medicaments, per poder decidir si aquests es poden substituir per d'altres o si la persona no pot portar a terme la seva tasca habitual. Com a referència, s'han d'evitar tots aquells que hagin estat qualificats de susceptibles de "reduir la capacitat de conduir o manejar maquinària" per part de

l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris i que incloguin l'advertència corresponent en el seu prospecte i un símbol específic en el seu cartonatge exterior, d'acord amb el Reial decret 1345/2007, d'11 d'octubre, pel qual es regula el procediment d'autorització, registre i condicions de dispensació dels medicaments d'ús humà fabricats industrialment.

2. Les entitats, dins dels procediments dels seus sistemes de gestió de seguretat, han de programar activitats formatives i de conscienciació sobre l'ús responsable dels medicaments.

En particular, han de disposar de mesures de control per evitar en tot cas l'exercici de les activitats sota els efectes de les substàncies que recull l'apartat 1 de l'annex IX.

Amb aquesta finalitat, simultàniament als controls per detectar el consum d'alcohol o indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives, que detalla la disposició addicional sisena, han de realitzar el control, almenys, dels principis actius que poden afectar el rendiment, que detalla l'apartat 2 de l'annex IX d'aquesta Ordre.»

Quaranta-cinc. S'afegeix una nova disposició addicional quinzena, amb la redacció següent:

«Disposició addicional quinzena. *Proves d'avaluació psicològica per a reconeixements psicofísics de personal de conducció.*

1. El Ministeri de Foment, directament o a través d'un organisme qualificat, ha de desenvolupar, en un termini d'un any, les eines de valoració de la capacitat psicològica per a personal de conducció que han d'utilitzar els centres homologats de reconeixement psicofísic.

2. En aquest cas, aquests centres tenen l'obligació de confidencialitat sobre aquestes proves i de fer-ne un ús correcte i adequat. Un incompliment d'aquesta obligació pot comportar la revocació de la seva homologació com a centre de reconeixement mèdic.

3. En absència d'aquestes proves, l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot emetre recomanacions interpretatives sobre els rangs adequats per valorar les diferents variables psicològiques.»

Quaranta-sis. La disposició transitòria segona queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria segona. *Règim aplicable al personal i centres que prestaven els seus serveis a l'entitat pública empresarial Ferrocarrils de Via Estreta (FEVE) en el moment de la seva extinció.*

1. El personal autoritzat per l'entitat FEVE en el moment de la seva extinció, 31 de desembre de 2012, per fer activitats relacionades amb la seguretat en la circulació sobre la xarxa ferroviària d'interès general d'amplada mètrica, s'entén autoritzat per seguir exercint aquestes funcions, en virtut del que estableix la lletra e) de la disposició addicional vuitanta-novena de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2013.

2. Per tal que aquest personal disposi de l'acreditació corresponent en funció de la present Ordre, s'estableix el procés de reconeixement següent:

a) Per al personal de conducció:

L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, amb l'acreditació prèvia per part de les entitats ferroviàries que el personal estava subjecte a les condicions de l'apartat 1, ha d'emetre una llicència de maquinista i un diploma sobre aquells coneixements, dels generals que descriu l'article 40.2.a), necessaris per al certificat

de conducció de categoria B, que es poden considerar automàticament acreditats per les funcions exercides a la xarxa d'amplada mètrica.

Aquest diploma és personal i no requereix cap vinculació laboral del sol·licitant a una entitat ferroviària i no caduca en els supòsits de baixa laboral en una entitat ferroviària, i manté la seva vigència sempre que se superin els cursos de reciclatge a què es refereix l'article 40.8.

A la vista d'aquest diploma acreditatiu de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, i de la formació que, si s'escau, cada entitat consideri pertinent sobre el sistema de gestió de seguretat propi, les entitats ferroviàries poden emetre un certificat de categoria B limitat exclusivament en el seu àmbit a la xarxa d'amplada mètrica. S'hi han d'incloure els vehicles i les línies per als quals estigui autoritzat en l'extinta FEVE.

Per obtenir un certificat de categoria B que els permeti l'exercici a la resta de la xarxa, han de fer un curs complementari que completi la seva formació amb els continguts de la resta de la xarxa, l'itinerari del qual s'ha de definir mitjançant la resolució de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària definida a la disposició addicional setena.

Aquests certificats de categoria B d'àmbit restringit a la xarxa d'amplada mètrica són exclusius per al personal subjecte a aquesta disposició i s'extingeixen quan el maquinista cessa en la seva activitat professional o culmina el procés per obtenir un certificat de categoria B sense restriccions.

Aquest procés de reconeixement ha d'estar conclòs abans d'un any des de la publicació d'aquesta Ordre.

b) Per a la resta del personal que exerceix funcions de seguretat, els administradors d'infraestructura i les empreses ferroviàries han d'emetre els títols habilitadors, d'entre els que preveu aquesta Ordre, que puguin considerar equivalents a les funcions autoritzades en l'extinta FEVE. En aquest cas, el procés de reconeixement ha d'estar conclòs abans d'un any des de la publicació d'aquesta Ordre.

3. Exclusivament dins d'aquest procés de reconeixement de títols habilitadors, al personal subjecte a aquesta disposició se li ha de considerar convalidat el compliment dels requisits de nivell acadèmic mínim que preveu aquesta Ordre per poder accedir a la formació.

Quant als criteris psicofísics que recull aquesta Ordre, el personal sí que està subjecte al seu compliment, que s'ha d'acreditar prèviament a l'emissió dels nous títols habilitadors.

4. A partir de l'emissió dels nous títols habilitadors, aquests documents se subjecten a les condicions de validesa, suspensió i revocació que estableix, en cada cas, aquesta Ordre.

5. En relació amb els centres de reconeixement psicofísic i de formació que a data 31 de desembre de 2012 estiguin prestant els serveis esmentats per a la xarxa d'amplada mètrica, es consideren autoritzats per continuar exercint les comeses d'aquesta Ordre en relació amb la xarxa esmentada.

No obstant això, aquests centres han de sol·licitar a l'autoritat responsable de seguretat l'homologació corresponent abans que transcorrin sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre, d'acord amb el procediment que s'hi preveu. En cas que els centres de reconeixement psicofísic i de formació que estiguin prestant serveis per a la xarxa d'amplada mètrica s'integrin en altres de prèviament homologats s'ha de sol·licitar la corresponent ampliació d'homologació en el mateix termini.»

Quaranta-set. Es modifica la disposició transitòria tercera, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria tercera. *Habilitacions d'auxiliar de cabina.*

1. L'habilitació d'auxiliar de cabina prevista a l'article 19.1.d) d'aquesta Ordre no és exigible fins que no es creï la figura de l'auxiliar de cabina en la normativa de circulació ferroviària a què fa referència la disposició addicional catorzena de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari.

2. El personal que en aquest moment estigui autoritzat per les empreses ferroviàries per exercir funcions similars a les de l'auxiliar de cabina esmentat en aquesta Ordre pot ser autoritzat per aquestes per seguir exercint les funcions esmentades.

No obstant això, en el termini d'un any, les empreses ferroviàries han d'emetre la documentació acreditativa corresponent de l'habilitació, amb l'acreditació prèvia dels requisits psicofísics que recull aquesta Ordre i de la corresponent formació complementària de reciclatge i adequació dels seus coneixements teòrics i pràctics.

Aquests documents estan subjectes a les condicions de validesa, suspensió i revocació que estableix aquesta Ordre.

3. Dins d'aquest procés de reconeixement de títols habilitadors, al personal subjecte a aquesta disposició se li ha de considerar convalidat el compliment dels requisits de nivell acadèmic mínim que preveu aquesta Ordre per poder accedir a la formació, en virtut de la seva experiència professional acumulada i els processos de formació contínua en les empreses ferroviàries.»

Quaranta-vuit. Es modifica la disposició transitòria quarta, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria quarta. *Habilitacions de responsable d'operacions de càrrega.*

1. L'exigència del títol habilitador de responsable d'operacions de càrrega té lloc un any després de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre.

2. Durant aquest any el personal que en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Ordre estigui autoritzat per les empreses ferroviàries a exercir funcions de carregador, d'acord amb la redacció inicial de l'Ordre 2872/2010, pot ser habilitat per les empreses esmentades com a responsable d'operacions de càrrega en els supòsits següents:

- a) Mitjançant l'acreditació d'una experiència mínima de dos anys com a carregador.
- b) Amb la superació prèvia d'un curs de formació específic.

En els dos casos, s'ha de considerar convalidat el compliment dels requisits de nivell acadèmic mínim previstos per accedir a la formació de l'habilitació de responsable d'operacions de càrrega.»

Quaranta-nou. La disposició transitòria vuitena queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria vuitena. *Vigència temporal del títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol.*

El títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat, així com el règim dels centres de formació del personal esmentat i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica, manté la seva vigència fins al dia 11 de gener de 2019, data en la qual s'ha de substituir pel títol VI de la present Ordre, tot això de conformitat amb el calendari establert en la disposició final tercera.

No obstant això, s'apliquen als títols de conducció que recull l'Ordre 2520/2006 els requisits que estableix la present Ordre en relació amb els programes de formació i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics i els seus períodes de vigència, així com en relació amb els requisits psicofísics del personal de conducció, i els períodes de vigència dels reconeixements corresponents.

També es considera que el títol de conducció A recollit a l'Ordre 2520/2006 faculta per a les mateixes funcions que el certificat de categoria A que estableix l'article 38.1 de la present Ordre, sempre que es complementi amb les habilitacions degudes.»

Cinquanta. S'afegeix una nova disposició transitòria desena, amb la redacció següent:

«Disposició transitòria desena. *Terminis de vigència de reciclatges formatius i de reconeixements psicofísics de personal de conducció.*

Tots aquells reciclatges formatius o reconeixements psicofísics vigents en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Ordre continuen vigents fins a la finalització del seu període de vigència inicialment establert.»

Cinquanta-u. S'afegeix una nova disposició transitòria onzena, amb la redacció següent:

«Disposició transitòria onzena. *Validesa de l'homologació dels centres de reconeixement psicofísic.*

Els centres mèdics homologats en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Ordre mantenen vàlida la seva homologació fins a la data de la seva propera renovació, moment en què han d'acreditar el compliment dels nous requisits introduïts amb aquesta Ordre, en especial els relatius al responsable mèdic del centre.»

Cinquanta-dos. S'afegeix una nova disposició transitòria dotzena, amb la redacció següent:

«Disposició transitòria dotzena. *Agència Estatal de Seguretat Ferroviària.*

Mentre no es posi en funcionament l'Agència Estatal de Seguretat Ferroviària a què es refereix el paràgraf cinquè de l'apartat 1 de la disposició addicional tercera de la Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'agències estatals per a la millora dels serveis públics, les funcions d'autoritat responsable de la seguretat ferroviària les ha d'exercir la Direcció General de Ferrocarrils del Ministeri de Foment, d'acord amb el que disposen la disposició transitòria vuitena de la Llei del sector ferroviari i l'article 2.v) del Reial decret 1434/2010, de 5 de novembre, sobre interoperabilitat del sistema ferroviari de la xarxa ferroviària d'interès general.

Les resolucions que dicti la Direcció General de Ferrocarrils a l'empara d'aquesta Ordre no posen fi a la via administrativa i contra aquestes es pot interposar un recurs d'alçada, d'acord amb el que disposa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.»

Cinquanta-tres. Es modifica l'apartat 1.c.1 de la disposició final tercera, que queda redactat de la manera següent:

«c.1. Títols de conducció de categoria A i habilitacions de conducció corresponents. En un termini de 6 mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre s'ha de procedir a canviar els títols de conducció de categoria A i les habilitacions de conducció per les corresponents llicències de maquinista i

certificats de categoria A, conformes amb la present Ordre. Aquest procés ha d'estar conclòs en el termini d'1 any des de l'entrada en vigor esmentada.»

Cinquanta-quatre. S'afegeix una nova disposició final cinquena, amb la redacció següent:

«Disposició final cinquena. *Modificació de denominació.*

1. Totes les referències d'aquesta Ordre a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries s'han d'entendre fetes a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària.

2. Totes les referències fetes a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries en l'Ordre s'entenen fetes als administradors d'infraestructures ferroviàries.»

Cinquanta-cinc. S'afegeix una nova disposició final sisena, amb la redacció següent:

«Disposició final sisena. *Títol competencial.*

Aquesta Ordre ministerial es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1. 21a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma.»

Cinquanta-sis. S'afegeix una nova disposició final setena, amb la redacció següent:

«Disposició final setena. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquesta Ordre s'incorpora al dret espanyol la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, sobre la certificació dels maquinistes de locomotores i trens en el sistema ferroviari de la Comunitat.»

Cinquanta-set. Es modifica l'annex III, que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX III

Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal d'operacions del tren

Requisits generals

No han de patir cap malaltia ni prendre medicació, drogues o substàncies que puguin provocar els efectes següents:

- Pèrdua sobtada de la consciència.
- Disminució de l'atenció o concentració.
- Incapacitat sobtada.
- Pèrdua de l'equilibri o de la coordinació.
- Limitació significativa de la mobilitat.

1. Per al cas de l'auxiliar d'operacions del tren.

Visió:

a) Agudesa visual llunyana: 0,700 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,300 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).

b) Si cal utilitzar dispositius correctors per assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.

c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia –8 diòptries.

d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.

e) Agudeses visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.

f) Altres condicions:

1r Visió binocular present.

2n Sentit lluminós normal.

3r Camp visual complet.

4t Integritat dels ulls i els seus annexos.

5è Fusió present.

6è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.

7è En cas d'implants oculars i/o cirurgia refractiva han de transcórrer almenys sis mesos per tornar a ser valorat, i en tot cas ha de presentar un informe oftalmològic favorable.

8è En cas que en l'abast de l'habilitació s'inclougi la realització de maniobres, sentit cromàtic normal amb el test d'Ishihara i, si és necessari, confirmat amb una altra prova.

Audició:

a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.

b) Audiometria tonal liminar:

1r Pèrdua mitjana: calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues en les freqüències de 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi les condicions següents:

No sobrepassar els 45 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 50 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 40 dB HL.

2n Pèrdua a 4.000 Hz:

No sobrepassar els 65 dB HL, en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 75 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 55 dB HL.

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

2n No patir anomalies del sistema vestibular.

Capacitat psicològica:

La capacitat psicològica per al desenvolupament de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).

b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).

c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

2. Per a operador de vehicles de maniobres.

Visió:

a) Agudesa visual llunyana: 0,800 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,500 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).

b) Si cal utilitzar dispositius correctors per assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.

c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.

d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.

e) Agudesa visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.

f) Altres condicions:

1r Visió binocular present.

2n Sentit cromàtic normal amb el test d'Ishihara i, si és necessari, confirmat amb una altra prova.

3r Temps de resposta a l'enlluernament normal.

4t Sentit lluminós normal.

5è Visió estereoscòpica normal.

6è Camp visual complet.

7è Integritat dels ulls i els seus annexos.

8è Fusió present.

9è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.

10è En cas d'implants oculars i/o cirurgia refractiva han de transcórrer almenys sis mesos per tornar a ser valorat, i en tot cas ha de presentar un informe oftalmològic favorable.

Audició:

a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.

b) Audiometria tonal liminar:

1r Pèrdua mitjana: calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues en les freqüències de 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi les condicions següents:

No sobrepassar els 40 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 45 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 30 dB HL

2n Pèrdua a 4.000 Hz:

No sobrepassar els 60 dB HL, en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 70 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 50 dB HL

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

2n No patir anomalies del sistema vestibular.

Capacitat psicològica:

La capacitat psicològica per al desenvolupament de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).

b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).

c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

3. Per al cas de l'auxiliar de cabina.

Requisits generals:

En la valoració dels requisits generals, s'han de tenir en compte les circumstàncies excepcionals en què pot ser necessari el personal habilitat d'aquesta categoria, així com les possibles mesures alternatives implantades en la reglamentació i en els sistemes de gestió de la seguretat en cas de la seva absència.

Visió:

a) Agudesa visual llunyana: 0,700 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,300 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).

b) Si cal utilitzar dispositius correctors per a assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.

c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.

d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.

e) Agudesa visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.

f) Altres condicions:

1r Visió binocular present.

2n Sentit lluminós normal.

3r Camp visual complet.

4t Integritat dels ulls i els seus annexos.

5è Fusió present.

6è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.

7è En cas d'implants oculars i/o cirurgia refractiva han de transcórrer almenys sis mesos per tornar a ser valorat, i en tot cas ha de presentar un informe oftalmològic favorable.

Sentit cromàtic normal amb el test d'Ishihara i, si és necessari, confirmat amb una altra prova.

Audició:

a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica o presencial a una distància mitjana de 4 metres o 2 metres en el costat pitjor i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta, sons d'alarma, avisos de les eines de treball habituals de l'entorn i missatges de ràdio.

b) Altres condicions otorinolaringològiques:

1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

2n No patir anomalies del sistema vestibular.

Capacitat psicològica:

La capacitat psicològica per al desenvolupament de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).

- b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
- d) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).»

Cinquanta-vuit. Es modifica l'annex IV, que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX IV

Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal de conducció

IV.1) Condicions de capacitat psicofísica

Els criteris d'avaluació de la capacitat psicofísica en el personal de conducció tenen l'objectiu de descartar possibles deficiències, limitacions, pèrdues de les funcions sensorials, cognitives i motrius que puguin desencadenar, de manera sobtada o progressiva, incapacitat per desenvolupar les tasques de conducció amb seguretat.

IV.1.1) Requisits generals:

De manera general, no s'ha de patir cap malaltia ni prendre medicació, drogues o substàncies que puguin provocar els efectes següents:

- Pèrdua sobtada de la consciència.
- Disminució de l'atenció o concentració.
- Incapacitat sobtada.
- Pèrdua de l'equilibri o de la coordinació.
- Limitació significativa de la mobilitat.

IV.1.2) Visió:

- a) Agudesa visual llunyana, amb correcció o sense: 1,0; mínim 0,5 per a l'ull de menys visió;
- b) Lentilles correctores màximes: hipermetropia +5, miopia -8. S'autoritzen excepcions en casos especials i després del dictamen d'un oftalmòleg. La decisió última correspon al metge;
- c) Visió propera i intermèdia: suficient, amb o sense correcció;
- d) S'autoritzen les lents de contacte i les ulleres sempre que siguin sotmeses al control periòdic d'un especialista;
- e) Visió de colors normal: utilització d'una prova reconeguda, com la d'Ishihara, complementada amb una altra prova reconeguda, en cas que sigui necessari;
- f) Camp de visió: complet;
- g) Visió pels dos ulls: efectiva;
- h) Visió binocular: efectiva;
- i) Reconeixement de senyals dels colors: la prova s'ha de basar en el reconeixement de colors per separat i no de diferències relatives;
- j) Sensibilitat al contrast: bona;
- k) Absència de malalties degeneratives de l'ull;
- l) Només es permeten implants oculars, queratotomies i queratectomies a condició que siguin objecte de reconeixement a intervals anuals o segons la periodicitat decidida pel metge;
- m) Capacitat de resistència a l'enlluernament; no han d'existir alteracions significatives en la capacitat de recuperació a l'enlluernament ni alteracions de la visió mesòpica.
- n) No estan autoritzades les lents de contacte de color ni les lents fotocromàtiques. S'autoritzen les lents amb filtre UV.

IV.1.3) Audició i conversa:

a) Audició suficient, confirmada per un audiograma, això és: audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.

b) Audiometria tonal liminar:

1. La pèrdua auditiva no ha de ser superior a 40 dB a 500 i 1.000 Hz, en cap de les oïdes;

2. La pèrdua auditiva no ha de ser superior a 45 dB a 2.000 Hz per a l'oïda de pitjor conducció aèria;

3. Pèrdua als 4.000 Hz. La pèrdua a 4.000 Hz no ha de sobrepassar els 60 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 70 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 50 dB. HL

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

1. No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

2. Cap anomalia del sistema vestibular. No han d'existir alteracions de l'equilibri (vertígens, inestabilitat, mareig, desmai) permanents, evolutives o intenses, ja siguin d'origen otològic o d'un altre tipus.

3. En casos especials, està permès l'ús de pròtesis auditives.

IV.1.4) Sistema locomotor:

Estat anatòmic i funcional del sistema locomotor que permeti la realització correcta de les tasques del seu lloc de treball.

IV.1.5) Aparell respiratori:

a) No patir cap malaltia obstructiva crònica mal controlada.

No han d'existir trastorns pulmonars, pleurals, diafragmàtics i mediastínics que determinin incapacitat funcional, i es valora el trastorn i l'evolució de la malaltia i es té especialment en compte l'existència o la possibilitat d'aparició de crisis de dispnea paroxística, dolor toràctic intens o altres alteracions que puguin influir en l'exercici segur de les tasques de maquinista.

b) No patir apnea del son no controlada adequadament. És necessari aportar un informe favorable d'un especialista que acrediti que l'afecció no interfereix en l'exercici segur de les tasques de maquinista.

IV.1.6) Sistema cardiovascular:

a) No patir cardiopaties ni vasculopaties descompensades ni miocardiopaties isquèmiques en cap de les seves formes. En tot cas, en qualsevol afecció que pugui interferir en l'exercici segur de les tasques de maquinista, s'ha d'aportar l'informe d'un especialista en cardiologia.

b) No patir alteracions del ritme cardíac simptomàtiques. En tot cas, en qualsevol afecció que pugui interferir en l'exercici segur de les tasques de maquinista, s'ha d'aportar l'informe d'un especialista en cardiologia.

c) Les xifres de tensió arterial no han de superar: la sistòlica els 140 mm Hg i la diastòlica els 90 mm Hg.

d) No patir trombosis, embòlies ni trastorns isquèmics perifèrics de grau II o superior de Fontaine.

e) No està permès l'ús de marcapassos ni cardioversors implantats.

IV.1.7) Sistema nerviós:

a) No patir afeccions que cursin amb atacs convulsius, tremolors, incoordinació de moviments, trastorns de la marxa, pèrdues brusques de coneixement o alteracions del nivell de consciència.

Els afectats d'atacs isquèmics transitoris han d'aportar l'informe favorable d'un especialista en neurologia en què es faci constar l'absència de seqüeles neurològiques.

No hi ha d'haver accidents isquèmics recurrents.

b) No patir epilèpsia en cap de les seves formes.

c) No han d'existir alteracions de l'equilibri (vertígens, inestabilitat, mareig, desmai) permanents, evolutives o intenses, ja siguin d'origen otològic o d'un altre tipus.

IV.1.8) Sistema endocrí:

a) No patir diabetis insulínol independent, ni diabetis de tipus II amb afectació sistèmica o mal controlada:

No han d'existir diabetis de tipus II que cursin amb inestabilitat metabòlica que requereixi assistència hospitalària.

Els afectats de diabetis de tipus II que necessitin un tractament farmacològic han d'aportar l'informe d'un especialista en endocrinologia, en què consti el control adequat de la malaltia i l'absència d'hipoglucèmies amb el tractament prescrit.

IV.1.9) Psiquiatria:

a) No patir cap malaltia mental. No s'ha de tenir un diagnòstic clínic de qualsevol malaltia o incapacitat psiquiàtrica o afecció, aguda o crònica, congènita o adquirida, que pugui interferir en l'exercici segur de les atribucions corresponents a la llicència de maquinista.

b) No patir cap malaltia alcohòlica crònica.

IV.1.10) Consum de drogues i medicaments. No presentar indicis analítics de consum de drogues d'abús.

a) No estar sota tractament amb substàncies psicoactives capaces d'alterar el nivell de consciència, la capacitat de concentració, de vigilància, el comportament, l'equilibri, la coordinació o la mobilitat.

IV.1.11) Embaràs:

S'han d'aplicar les disposicions legals de protecció de les maquinistes embarassades. En casos de mala tolerància o patologia, l'embaràs pot ser considerat una causa provisional i transitòria d'exclusió de la maquinista.

IV.1.9) Capacitat psicològica:

La capacitat psicològica per al desenvolupament de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir sobre la base de l'avaluació de les àrees següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).

a.1) Capacitat de control i gestió dels recursos cognitius i atencional suficient, amb un rendiment superior al punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència, almenys per a les tasques següents:

1. Funcions executives. Rendiment en tasques d'actualització, monitorització i alternança.

2. Concentració. Rendiment en tasques d'atenció sostinguda i vigilància psicomotriu.

a.2) Capacitat cognitiva general i aptitud visuoespacial suficient, amb un rendiment superior al punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència, almenys per a les tasques següents:

1. Aptitud espacial dinàmica. Rendiment en tasques d'orientació i percepció de velocitat relativa.

2. Memòria. Rendiment en tasques d'amplitud de memòria a curt termini visuoespacial i verbal.

b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu). Velocitat de reacció i processament i capacitat de coordinació suficients, amb un rendiment superior al punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència, almenys per a les tasques següents:

1. Coordinació psicomotriu. Rendiment en tasques de coordinació manual o bimanual.

2. Velocitat de reacció. Rendiment en tasques de temps de reacció múltiple o múltiple amb discriminació.

c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

c.1) Absència de patrons de comportament inestables, amb tendència al risc i a la recerca de sensacions. Puntuacions per sota del punt de tall que estableixen les proves de referències, almenys per als trets següents:

1. Recerca de sensacions. Avaluada mitjançant almenys una prova conductual objectiva.

2. Tendència al risc. Avaluada mitjançant almenys una prova conductual objectiva.

3. Percepció de control. Avaluada mitjançant almenys una prova conductual objectiva.

4. Estabilitat emocional. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme.

c.2) Presència de patrons de comportament organitzats, amb una orientació elevada a l'assoliment i la cordialitat en el tracte i la comunicació. Puntuacions per damunt del punt de tall que estableixen les proves de referències, almenys per als trets següents:

1. Amabilitat. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme.

2. Responsabilitat. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme.

c.3) Psicopatologia. Absència de símptomes o indicadors de risc per a les patologies amb efectes sobre l'atenció i la vigilància, amb puntuacions en escales de valoració de símptomes per sota del punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència en les dimensions següents:

1. Psicoticisme. Avaluat mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.

2. Alteració de l'estat d'ànim. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.

3. Ansietat. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.

4. Trastorns del son. Avaluats mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.

IV.2) Continguts mínims del reconeixement inicial

IV.2.1) Reconeixements mèdics.

Els reconeixements han d'incloure com a mínim:

- a) Reconeixement mèdic general;
- b) Examen de funcions sensorials (visió, audició, percepció de colors);
- c) Anàlisi de sang i orina, amb cerca, entre altres coses, de la diabetis mellitus, en la mesura que siguin necessàries per valorar l'aptitud física del candidat;
- d) Electrocardiograma (ECG) en repòs;
- e) Detecció de substàncies psicotròpiques com ara drogues il·lícites o tractament mèdic psicòtrop i el consum d'alcohol que qüestionin l'aptitud per al treball.

IV.2.2) Capacitat psicològica i exàmens psicològics:

La capacitat psicològica per a l'exercici de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir a partir de l'avaluació de les aptituds següents:

- a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).
- b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
- c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

L'objectiu dels exàmens psicològics és ajudar en la designació i gestió del personal ferroviari. En la determinació del contingut de l'avaluació psicològica, l'examen ha d'avaluar que l'aspirant o personal ferroviari no revela deficiències psicològiques, en particular en aptituds operatives o en qualsevol factor pertinent de la personalitat que puguin afectar l'execució segura de les seves funcions.

En l'avaluació psicològica es poden utilitzar a més exercicis de test.

En tot cas, les proves de referència per a la valoració de capacitat psicològica han de complir els requisits següents:

1. Propietats psicomètriques adequades.
2. Adaptació de continguts (lingüística i cultural).
3. Calibratge i baremació amb una mostra espanyola.
4. Capacitat provada de discriminació (sensibilitat i especificitat) respecte a la fiabilitat en la conducció.

IV.3) Continguts mínims dels reconeixements psicofísics periòdics

IV.3.1) Reconeixements mèdics.

Els reconeixements periòdics han d'incloure com a mínim:

- a) Reconeixement mèdic general.
- b) Examen de funcions sensorials (visió, audició, percepció de colors).
- c) Anàlisi de sang i orina per a la detecció de diabetis mellitus i altres estats que indiqui l'examen clínic.
- d) Detecció de substàncies psicotròpiques com ara drogues il·lícites o tractament mèdic psicòtrop i el consum d'alcohol.
- e) S'ha de fer, a més, un ECG en repòs als maquinistes majors de 40 anys.

IV.3.2) Valoració de la capacitat psicològica.

Els reconeixements periòdics han d'incloure, amb una freqüència no inferior a un any, la valoració de la capacitat psicològica en almenys les àrees següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació). Capacitat cognitiva i atencional suficient, amb un rendiment superior al punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència, almenys per a les tasques següents:

1. Funcions executives. Rendiment en tasques d'actualització, monitorització i alternança.
2. Concentració. Rendiment en tasques d'atenció sostinguda i vigilància psicomotriu.

b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu). Velocitat de reacció i processament i capacitat de coordinació suficient, amb un rendiment superior al punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència, almenys per a les tasques següents:

1. Coordinació psicomotriu. Rendiment en tasques de coordinació manual o bimanual.
2. Velocitat de reacció. Rendiment en tasques de temps de reacció múltiple o múltiple amb discriminació.

c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

c.1) Absència de patrons de comportament inestables, amb tendència al risc i a la recerca de sensacions. Puntuacions per sota del punt de tall que estableixen les proves de referència, almenys per als trets següents:

1. Tendència al risc. Avaluada mitjançant almenys una prova conductual objectiva.
2. Percepció de control. Avaluada mitjançant almenys una prova conductual objectiva.

c.3) Psicopatologia. Absència de símptomes o indicadors de risc per a les patologies amb efectes sobre l'atenció i la vigilància, amb puntuacions en escales de valoració de símptomes per sota del punt de tall que estableixen les especificacions de les proves de referència, en les dimensions següents:

1. Psicoticisme. Avaluat mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.
2. Alteració de l'estat d'ànim. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.
3. Ansietat. Avaluada mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.
4. Trastorns del son. Avaluats mitjançant almenys una prova d'autoinforme o una entrevista estructurada.

S'han d'utilitzar preferentment els tests de valoració de capacitat psicològica inclosos a la bateria de proves de referència.»

Cinquanta-nou. Es modifica l'annex V, que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX V

Programa de formació i proves d'avaluació de maquinistes

V.1) Programa de formació.

V.1.1) Principis generals.

V.1.2) Coneixements professionals i prescripcions relatives a les llicències.

V.1.2.1) Objectius generals de la formació de la llicència.

V.1.2.2) Coneixements professionals per a la formació de la llicència.

V.1.2.3) Formació pràctica.

V.1.3) Coneixements professionals i prescripcions relatives als certificats.

V.1.3.1) Coneixements professionals generals comuns.

V.1.3.1.1) Coneixements relatius a material rodant.

V.1.3.1.2) Coneixements relatius a infraestructura.

V.1.3.1.3) Formació pràctica.

V.1.3.2) Coneixements professionals específics.

V.1.3.2.1) Coneixements relatius a material rodant.

V.1.3.2.2) Coneixements relatius a infraestructura.

V.1.3.3) Coneixements sobre el sistema de gestió de seguretat de l'entitat ferroviària.

V.1.3.4) Coneixements lingüístics.

V.2) Proves d'avaluació.

V.3) Programa de formació dels cursos d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics dels certificats.

V.1) Programa de formació

V.1.1) Principis generals.

Amb caràcter general, el programa de formació ha de tenir un correcte equilibri entre la formació teòrica (aula i demostracions) i pràctica (experiència de treball, conducció amb supervisió i conducció sense supervisió en via bloquejada de la xarxa ferroviària d'interès general amb fins de formació).

És possible la formació assistida per ordinador per a l'aprenentatge individual de les normes d'exploració, situacions de senyalització, etc., així com la utilització de simuladors, especialment per a la recreació i situacions degradades.

Pel que fa a l'adquisició de coneixements sobre una línia, es pot preveure el sistema en què un maquinista vagi acompanyat per un altre maquinista durant un nombre adequat de trajectes al llarg de la dita línia; és possible utilitzar com a mètodes de formació alternatius, entre d'altres, gravacions dels itineraris realitzades des de la cabina del maquinista.

L'objectiu de la "formació sobre coneixements generals" és proporcionar coneixements generals sobre tots els aspectes que són rellevants per a la professió de maquinista. La formació sobre això se centra en els coneixements i els principis bàsics que són aplicables, independentment, del tipus i de la naturalesa del material rodant o la infraestructura de què es tracti.

El coneixement respecte als tipus específics de material rodant o seguretat i les tècniques i normes de circulació/exploatació/operació per a una infraestructura específica/particular, no forma part del que és el "coneixement general".

La formació per conèixer el material rodant o infraestructura específics que estan relacionats amb el certificat del maquinista està especificada a l'annex V.1.3.2.

V.1.2) Coneixements professionals i prescripcions relatives a les llicències.

V.1.2.1) Objectius generals de la formació de la llicència.

La formació general engloba les matèries següents:

1) El treball d'un maquinista, l'entorn de treball, les funcions i responsabilitats del maquinista en el procés d'exploatació ferroviària, així com les exigències professionals i personals dels deures del maquinista:

a) conèixer les línies generals de la legislació i les normes aplicables a l'exploatació i la seguretat ferroviàries (requisits i procediments relatius a la certificació dels maquinistes, les mercaderies perilloses, la protecció del medi ambient, la protecció contra incendis, etc.);

b) comprendre els requisits específics i les exigències personals i professionals (treballar fonamentalment sol, treball per torns en un cicle de vint-i-quatre hores, protecció i seguretat individuals, lectura i actualització de documents, etc.);

c) comprendre els comportaments que són compatibles amb responsabilitats determinants per a la seguretat (medicació, alcohol, drogues o altres substàncies psicoactives, malaltia, estrès, fatiga, atenció, etc.) i la importància d'un estil de vida sana i el manteniment d'unes condicions psicofísiques adequades i la seva relació amb la professionalitat i la seguretat;

d) determinar els documents de referència i els documents operatius (reglaments, llibre d'itineraris, manual del maquinista, etc.), i adquirir el compromís del seu compliment;

e) determinar les responsabilitats i funcions de les persones implicades;

f) comprendre la importància de la precisió en el desenvolupament de les tasques i en els mètodes de treball, en les bones pràctiques professionals i de la cultura de seguretat en els sistemes ferroviaris;

g) comprendre la salut i seguretat a la feina (p. ex., codi de conducta en les vies i a prop seu, codi de conducta a l'hora de pujar i baixar de la unitat motriu, ergonomia, regles de seguretat del personal, equip de protecció personal, etc.);

h) conèixer les aptituds i els principis en matèria de conducta (gestió de l'estrès, situacions extremes, etc.);

i) conèixer els principis de la protecció del medi ambient (conducció sostenible, etc.);

j) assumir la millora contínua com a professional, participant activament en la formació i l'entrenament promoguts per les entitats ferroviàries.

2) Les tecnologies ferroviàries, inclosos els principis de seguretat en què es basa la reglamentació operativa:

a) conèixer els principis, la normativa relacionada amb la seguretat en les operacions del tren.

b) identificar les responsabilitats i funcions de les persones involucrades.

3) Els principis bàsics de la infraestructura ferroviària:

a) Conèixer els principis i paràmetres sistemàtics i estructurals.

- b) Conèixer les característiques generals de les vies, les estacions i els centres de classificació.
  - c) Conèixer les estructures ferroviàries (ponts, túnels, etc.).
  - d) Conèixer els tipus de circulació (una sola via, la circulació en doble via, etc.).
  - e) Conèixer els sistemes de senyalització i de control de trànsit.
  - f) Conèixer les instal·lacions de seguretat (detectors de caixes calentes, detectors de fum en els túnels, etc.).
  - g) Conèixer el sistema d'alimentació elèctrica de la tracció (catenària, tercer carril, etc.).
- 4) Els principis bàsics de la comunicació operativa:
- a) Conèixer la importància de la comunicació, així com els seus mitjans i procediments.
  - b) Identificar les persones amb qui el maquinista necessita posar-se en contacte i les seves funcions i responsabilitats (personal de l'administrador d'infraestructures, les funcions d'altres membres del personal de tren, etc.).
  - c) Identificar situacions i causes que requereixen que s'iniciï la comunicació.
  - d) Comprendre els mitjans de comunicació i assumir-los com a eines de treball, especialment en els sistemes degradats de la conducció.
- 5) Els trens, la seva composició i els requisits tècnics de les unitats de tracció, vagons, cotxes i altre material rodant:
- a) Conèixer els tipus genèrics de tracció (elèctric, dièsel, vapor, etc.).
  - b) descriure el disseny d'un vehicle (bogis, la cabina, sistemes de protecció, etc.).
  - c) Conèixer el contingut i els sistemes de marcatge.
  - d) Conèixer la documentació de la composició del tren.
  - e) Entendre els sistemes de frenada i càlcul de rendiment.
  - f) Identificar la velocitat del tren.
  - g) Identificar la càrrega màxima i les forces en l'enganxall.
  - h) Conèixer la circulació i el funcionament del sistema de gestió de trens.
- 6) Els perills en l'explotació/circulació ferroviària en general:
- a) Entendre els principis de la gestió de la seguretat del trànsit ferroviari.
  - b) Conèixer els riscos relacionats amb l'explotació ferroviària i els mitjans que s'han d'utilitzar per mitigar-los.
  - c) Conèixer els incidents importants de seguretat i entendre el comportament i la reacció requerits.
  - d) Conèixer els procediments aplicables als accidents amb víctimes (per exemple, evacuació).
  - e) Conèixer la necessitat de comunicar qualsevol perill observat (normes, infraestructures i senyals, vehicles i persones) com a acció preventiva i de cultura de seguretat.
- 7) Els principis físics bàsics:
- a) Entendre les forces en la roda.
  - b) Identificar els factors que influeixen en l'acceleració i la frenada (condicions meteorològiques, l'equip de frenada, la reducció de l'adherència, arenatge, etc.).
  - c) Entendre els principis de l'electricitat (circuitos, mesurament de la tensió, etc.).

V.1.2.2) Coneixements professionals per a la formació de la llicència.

En particular, en desenvolupament dels apartats anteriors, a més el maquinista ha de conèixer el següent, que li ha de permetre disposar, almenys, dels coneixements generals necessaris per a l'exercici de les activitats:

1. Proves de frenada: el maquinista ha de ser capaç de:

– Verificar i calcular, abans de la sortida del tren o servei de la maniobra, que la seva potència de frenada, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la infraestructura i àmbits ferroviaris.

– Verificar el funcionament dels diversos components del sistema de frenada de la unitat motriu i del tren, segons escaigui, abans de tota posada en moviment, en la posada en servei i en marxa.

2. Conducció del tren o de la maniobra de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles: el maquinista ha de ser capaç de:

– Utilitzar tots els dispositius de comandament i control que estiguin a la seva disposició, segons les regles aplicables.

– Arrencar el tren respectant les limitacions relatives a l'adherència i la potència.

– Utilitzar el fre amb prudència, sempre que sigui possible, per reduir la velocitat i aturar el tren, respectant el material rodant i les instal·lacions.

3. Anomalies: el maquinista ha de:

– Ser capaç d'estar atent als esdeveniments inusuals relacionats amb la conducció del tren.

– Conèixer els mitjans de protecció i comunicació disponibles.

– Saber manejar situacions degradades de conducció (vehicle, instal·lacions o ambdós).

4. Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de conèixer de manera genèrica els procediments d'evacuació del tren, en cas d'emergència.

5. Immobilització del tren o de la maniobra: el maquinista, de manera genèrica, ha de:

– Ser capaç de prendre les mesures necessàries per evitar que el tren o la maniobra, o parts del tren, es posin en marxa o en moviment intempestivament, fins i tot en les condicions més desfavorables.

– Prestar atenció, en la mesura que la conducció del tren o la maniobra ho permeti, als esdeveniments inusuals relacionats amb la infraestructura ferroviària i l'entorn: ordres i indicacions relacionades amb la maniobra, senyals, via, alimentació d'energia, passos a nivell, voltants de la via, altres circulacions, i al pas per les estacions.

– Conèixer les distàncies precises per a la realització de maniobres o obstacles.

– Notificar com més aviat millor a l'administrador d'infraestructures el lloc i la naturalesa de les anomalies constatades, assegurant-se de ser ben interpretat pel seu interlocutor.

– Tenir en compte la infraestructura, cuidar o fer que es vetlli per la seguretat de la circulació de persones sempre que sigui necessari.

6. Normes de seguretat: el maquinista ha de ser capaç de:

– Fer moviments de maniobres, quan les condicions de seguretat es compleixin.

- Posar el tren en marxa només si es reuneixen les condicions reglamentàries (horari, ordre o senyal de sortida, obertura de senyals, etc.).

- Observar la senyalització (lateral o en cabina), descodificar-la sense dubtes ni errors i portar a terme les accions prescrites.

- Circular amb total seguretat segons els sistemes particulars d'exploració: aplicació dels esmentats sistemes quan es rebí l'ordre corresponent, limitació temporal de velocitat, circulació en sentit invers al normal, autorització per excedir senyals que ordenin aturada, maniobres, circular per infraestructures ferroviàries que estan en manteniment i/o reparació, etc.

7. Conducció del tren: el maquinista ha de ser capaç de:

- Conèixer en tot moment la seva situació en la línia, terminal o estació de classificació per la qual circula.

- Utilitzar, sempre que sigui possible, el fre amb prudència per reduir la velocitat i aturar el tren o la maniobra, respectant el material rodant i les instal·lacions.

- Regular la marxa del tren o la maniobra d'acord amb l'horari i les ordres relacionades amb els moviments de maniobres, tenint en compte les característiques genèriques de la unitat motriu, el tren, la maniobra, la línia i l'entorn.

8. Incidents i accidents d'exploració, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de ser capaç de:

- Adoptar les disposicions de protecció i alerta en cas d'accident amb víctimes.
- Determinar el punt d'aturada del tren després d'un incendi i, si escau, facilitar l'evacuació dels ocupants.

- Facilitar tan aviat com sigui possible les dades pertinents sobre l'incendi, si no ha pogut dominar-lo ell mateix.

- Notificar com més aviat millor les esmentades condicions a l'administrador d'infraestructures ferroviàries.

- Avaluar si la infraestructura ferroviària permet que continuï la marxa del vehicle o el tren i en quines condicions.

9. Coneixements del material rodant: el maquinista ha d'estar familiaritzat amb els sistemes de comandament dels vehicles i els seus indicadors (tracció, frenada i dispositius relacionats amb la seguretat), a més de disposar de coneixements generals sobre els elements principals del material rodant:

- Les estructures mecàniques.
- Els òrgans de suspensió i connexió.
- Els òrgans de rodament.
- Els equips de seguretat.
- Els dipòsits de combustible, dispositius d'alimentació de combustible i òrgans d'escapament.

- El dispositiu de marcatge que figura a l'interior i a l'exterior del material, especialment els símbols utilitzats per al transport de mercaderies perilloses.

- Els sistemes elèctrics i pneumàtics.

- Els òrgans de captació i circuits d'alta tensió.

- Els mitjans de comunicació (ràdio, telefonia, senyals visuals, senyals auditiu, etc.).

- Els òrgans de frenada.

10. Coneixements de la infraestructura:

El maquinista ha de ser capaç de verificar i calcular, abans de la sortida del tren o de la maniobra, el tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les

característiques de la línia, terminal o estació de classificació. A més, ha de disposar de coneixements generals sobre:

- Les condicions d'explotació (realització de maniobres, canvis de via, circulació en un sol sentit, etc.).
- La realització d'un itinerari i la consulta dels documents corresponents.
- La determinació de les vies utilitzables per al tipus de circulació considerat.
- Les normes de circulació aplicables i el significat del sistema de senyalització.
- El règim d'explotació.
- El sistema de bloqueig i reglamentació associada.
- Nom, situació i localització a distància d'estacions i llocs d'explotació, a fi de preveure la conducció.
- La senyalització de transició entre els diferents sistemes d'explotació o alimentació d'energia.
- Les velocitats màximes per a les diferents categories de trens conduïts per l'agent.
- Les condicions particulars de frenada, com ara les aplicables en línies de fort pendent.
- Les particularitats d'explotació: senyals o panells específics, condicions de sortida, etc.
- Els punts de dificultat especial de la infraestructura.

V.1.2.3) Formació pràctica.

Una vegada superat un examen del centre de formació sobre els coneixements teòrics, és necessari fer la formació pràctica que preveu el programa formatiu per a l'obtenció de la llicència amb els criteris següents:

1. L'aspirant ha de realitzar 24 hores d'acompanyament en cabina, sense intervenir en la conducció, per adquirir coneixements relatius a la perícia en la conducció, en què ha d'estar present el maquinista titular.

2. Prèviament a l'accés a la conducció efectiva, és necessari que l'aspirant es familiaritzi adequadament amb el maneig d'un vehicle ferroviari. Amb aquesta finalitat, hi ha dues opcions:

2.a) En cas que el centre de formació disposi d'un simulador de conducció, els aspirants han de realitzar 16 hores de pràctiques de conducció en el simulador. Quan acabin aquestes hores, l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que l'aspirant ha superat les hores esmentades demostrant un nivell de coneixements teòrics suficients de conformitat amb el que preveu el programa formatiu destinat a obtenir la llicència de conducció.

2.b) En cas que el centre de formació no disposi d'un simulador de conducció, els aspirants han de realitzar 16 hores de pràctiques de conducció en què ha d'estar present el maquinista titular, supervisades en tot moment per un instructor d'ensenyament pràctic del centre. Aquestes proves s'han de fer, en la mesura que sigui possible, en una via de proves o en un recinte sense connexió amb la xarxa general i en una locomotora aïllada o en un tren autopropulsat sense viatgers.

Quan acabin aquestes hores, l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que l'aspirant ha superat les hores esmentades, supervisades en tot moment per un instructor d'ensenyament pràctic del centre, i ha demostrat un nivell de coneixements teòrics suficient de conformitat amb el que preveu el programa formatiu destinat a obtenir la llicència de conducció.

3. Una vegada superat el procés anterior, s'han d'iniciar les hores de conducció efectiva, que es descomponen en dos blocs:

3.a) Les primeres 16 hores de conducció efectiva han d'estar supervisades en tot moment per un instructor d'ensenyament pràctic del centre, en què ha d'estar present el maquinista titular, i quan acabin aquestes hores l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que s'han realitzat satisfactòriament. Aquestes pràctiques s'han de realitzar en la xarxa ferroviària d'interès general, en qualsevol dels vehicles o trens següents: vehicles de maniobres, trens de treball, locomotores aïllades o trens autopropulsats sense viatgers.

3.b) Una vegada l'aspirant hagi superat les pràctiques dels apartats 2 i 3.a), s'han de remetre els certificats corresponents a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària. Aleshores l'aspirant pot començar el segon bloc de pràctiques de conducció efectiva en vehicles de maniobres, trens de treball, trens de mercaderies o trens autopropulsats de viatgers. Aquest bloc d'hores de conducció sempre ha d'estar supervisat per un maquinista que estigui degudament habilitat. Quan acabin aquestes hores, l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que l'aspirant ha superat almenys 40 hores de pràctiques de conducció efectiva.

4. La resta de la formació pràctica, fins a completar les 120 hores, s'ha de fer mitjançant visites a instal·lacions ferroviàries, tallers de manteniment de vehicles, estacions, carregadors, estacions de classificació de vagons, llocs de comandament, etc., en què els aspirants puguin adquirir la formació pràctica necessària per completar el coneixement integrat en el programa formatiu per obtenir la llicència de conducció.

La conducció durant els apartats 2.b), 3.a) i 3.b) s'ha de dur a terme sota les prescripcions següents:

a) En els supòsits en què hi hagi alguna situació degradada de circulació o que es pugui posar en risc la seguretat en la circulació, el maquinista titular s'ha de fer càrrec de la conducció de manera immediata fins que remetin les causes que justificaven aquesta situació.

b) El maquinista titular és el responsable del tren, als efectes de les normes reglamentàries d'aplicació relacionades amb la seguretat en la circulació aplicables al seu tren.

c) Als efectes del que disposa la disposició addicional dotzena del Reglament del sector ferroviari, sobre els temps màxims de conducció, el maquinista titular i l'instructor d'ensenyament pràctic del centre han de considerar el temps de conducció d'un aspirant com si es tractés de conducció efectiva del maquinista titular o de l'instructor, i ambdós estan subjectes al que disposa la norma esmentada.

V.1.3) Coneixements professionals i prescripcions relatives als certificats.

V.1.3.1) Coneixements professionals generals comuns:

Aquest apartat només és exigible per als certificats de categoria B, en desenvolupament dels coneixements que indica l'article 40.2.a).

En relació amb els certificats de categoria A, es considera que no és necessària una formació addicional per disposar dels coneixements generals comuns, sempre que la llicència de conducció s'hagi obtingut d'acord amb un contingut conforme a l'apartat V.1.2 d'aquest annex.

El contingut dels coneixements que descriu aquest apartat s'han de particularitzar de tal manera que, addicionalment als coneixements obtinguts per a la llicència, i independentment dels coneixements específics relatius a cada vehicle o línia concrets, es puguin portar a terme les activitats de conducció de vehicles de viatgers o mercaderies que recull el certificat de categoria B.

V.1.3.1.1) Coneixements relatius a material rodant:

El contingut de la càrrega lectiva mínima d'aquest apartat per adquirir els coneixements exigits és d'almenys 275 hores, distribuït entre ensenyament teòric i pràctic.

A més de la formació específica sobre vehicles concrets que estableix l'apartat V.1.3.2.1) d'aquest annex, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents en relació amb un material rodant genèric:

1. Proves i verificacions prescrites abans de la sortida del tren: el maquinista ha de poder:

- Procurar-se la documentació i equip necessaris.
- Comprovar les prestacions de la unitat motriu.
- Comprovar les indicacions que figurin en els documents a bord de la unitat motriu.
- Assegurar-se, realitzant les proves i comprovacions previstes, que la unitat motriu està en condicions d'assegurar el remolc del tren, i que funcionen els dispositius de seguretat.
- Comprovar la disponibilitat i operativitat dels equips de protecció i seguretat obligatoris amb anterioritat als relleus de locomotora i inicis de viatge.
- Realitzar les operacions corrents de manteniment preventiu.

2. Coneixement del material rodant: per conduir la unitat motriu, el maquinista ha de conèixer la totalitat dels sistemes de comandament i indicadors posats a la seva disposició, en particular els relacionats amb:

- La tracció.
- La frenada.
- Els dispositius relacionats amb la seguretat de la circulació.

Per poder detectar i localitzar una anomalia del material rodant, assenyalar-la i determinar les condicions de represa de la marxa, així com, en determinats casos, efectuar una intervenció, el maquinista ha de conèixer:

- Les estructures mecàniques.
- Els òrgans de suspensió i connexió.
- Els òrgans de rodament.
- Els equips de seguretat.
- Els dipòsits de combustible, dispositius d'alimentació de combustible i òrgans d'escapament.
- El dispositiu de marcatge, que figura a l'interior i a l'exterior del material, especialment els símbols utilitzats per al transport de mercaderies perilloses.
- Els sistemes de registre de viatges.
- Els sistemes elèctrics i pneumàtics.
- Els sistemes d'ajuda a la conducció.
- Els òrgans de captació i circuits d'alta tensió.
- Els sistemes d'informació de senyals en cabina (ASFA, ERTMS, etc.).
- Els mitjans de comunicació (ràdio, telefonia, senyals visuals, senyals auditius, etc.).
- Els plans de viatge.
- Els elements que constitueixen el material rodant, la seva funció i els dispositius particulars del material remolcat, en especial el sistema d'aturada del tren per descompressió del circuit general de frenada.
- Els òrgans de frenada.
- Els elements particulars de les unitats motrius.
- El mecanisme de tracció, els motors i les transmissions.

3. Proves de frenada del tren: el maquinista ha de ser capaç de:

– Verificar i calcular, abans de la sortida del tren, que la seva potència de frenada, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la infraestructura ferroviària.

– Verificar el funcionament dels diversos components del sistema de frenada de la unitat motriu i del tren, segons escaigui, abans de tota posada en moviment, en la posada en servei i en marxa.

4. Tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia: el maquinista ha de ser capaç de:

– Tenir en compte les informacions que se li transmetin abans de tota sortida.

– Determinar el tipus de marxa i la velocitat límit del tren en funció de variables com les limitacions de velocitat, condicions meteorològiques o modificacions de la senyalització.

5. Conducció del tren o de la maniobra, de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles: el maquinista ha de ser capaç de:

– Utilitzar tots els dispositius de comandament i control que estiguin a la seva disposició, segons les regles aplicables.

– Arrencar el tren respectant les limitacions relatives a l'adherència i la potència.

– Utilitzar el fre amb prudència, sempre que sigui possible, per reduir la velocitat i aturar el tren, respectant el material rodant i les instal·lacions.

6. Anomalies: el maquinista ha de:

– Ser capaç d'estar atent als esdeveniments inusuals relacionats amb la conducció del tren.

– Ser capaç d'inspeccionar el tren i identificar els indicadors d'anomalies, diferenciar-los i reaccionar segons la seva importància respectiva, i intentar solucionar-les, afavorint en tots els casos la seguretat de la circulació ferroviària i les persones.

– Conèixer els mitjans de protecció i comunicació disponibles.

7. Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de:

– Ser capaç de prendre les disposicions de protecció i alerta en cas d'accident amb víctimes a bord del tren.

– Ser capaç de determinar si el tren transporta mercaderies perilloses i identificar-les sobre la base de la documentació del tren i la llista de vasons.

– Conèixer els procediments d'evacuació d'un tren en cas d'emergència.

8. Condicions de represa de la marxa després d'un incident que afecti el material rodant: després d'un incident, el maquinista ha de ser capaç de:

– Avaluar si el material pot seguir circulant i en quines condicions, de tal manera que notifiqui aquestes condicions com més aviat millor a l'administrador d'infraestructures ferroviàries.

– Determinar si és necessària l'avaluació d'un pèrit abans que el tren pugui reprendre la marxa.

9. Immobilització del tren: el maquinista ha de:

– Ser capaç de prendre les mesures necessàries per evitar que el tren, o parts del tren, es posin en marxa o en moviment intempestivament, fins i tot en les condicions més desfavorables.

– A més, el maquinista ha de conèixer les mesures necessàries per aturar un tren o parts d'un tren, en cas que es posin en moviment intempestivament.

V.1.3.1.2) Coneixements relatius a la infraestructura:

El contingut de la càrrega lectiva mínima d'aquest apartat per adquirir els coneixements exigits és d'almenys 450 hores, distribuït entre ensenyament teòric i pràctic.

A més de la formació específica sobre línies concretes que estableix l'apartat V.1.3.2.2) d'aquest annex, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents en relació amb una línia genèrica:

1. Proves de frenada del tren: el maquinista ha de ser capaç de verificar i calcular, abans de la sortida del tren, que la seva potència de frenada, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la línia.

2. Tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les característiques de les línies: el maquinista ha de ser capaç de:

– Tenir en compte les informacions que se li transmetin, com ara les limitacions de velocitat o les indicacions que ofereixin els senyals.

– Determinar el tipus de marxa i la velocitat màxima assignada del tren en funció de les característiques de la infraestructura ferroviària i de la composició del tren.

3. Coneixement de les línies: el maquinista ha de:

– Ser capaç de preveure i reaccionar correctament en termes de seguretat i d'altres aspectes funcionals, com la puntualitat i els aspectes econòmics.

– Conèixer bé les línies i instal·lacions ferroviàries que recorri, així com, arribat el cas, els itineraris alternatius convinguts.

– Ha d'estar familiaritzat amb els aspectes següents de les línies:

– Les condicions d'explotació (canvis de via, circulació en un sol sentit, etc.).

– La realització d'un itinerari i la consulta dels documents corresponents.

– La determinació de les vies utilitzables per al tipus de circulació considerat.

– Les normes de circulació aplicables i el significat del sistema de senyalització.

– El règim d'explotació.

– El sistema de bloqueig i reglamentació associada.

– Nom, situació i localització a distància d'estacions i llocs d'explotació, a fi de preveure la conducció.

– La senyalització de transició entre els diferents sistemes d'explotació o alimentació d'energia.

– Les velocitats màximes per a les diferents categories de trens conduïts per l'agent.

– Els perfils topogràfics.

– Les condicions particulars de frenada, com ara les aplicables en línies de fort pendent.

– Les particularitats d'explotació: senyals o panells específics, condicions de sortida, etc.

4. Normes de seguretat: el maquinista ha de ser capaç de:

– Posar el tren en marxa només si es reuneixen les condicions reglamentàries (horari, ordre i/o senyal de sortida, obertura de senyals, etc.).

– Observar la senyalització (lateral o en cabina), descodificar-la sense dubtes ni errors i portar a terme les accions prescrites.

– Circular amb total seguretat segons les maneres particulars d'exploració: aplicació dels sistemes esmentats quan es rebí l'ordre corresponent, limitació temporal de velocitat, circulació en sentit invers al normal, autorització per excedir senyals que ordenin aturada, maniobres, circular per infraestructures ferroviàries que estan en manteniment i/o reparació, etc.

– Observar les parades que estiguin previstes en l'horari o hagin estat ordenades, i efectuar, si escau, les operacions de servei de viatgers en aquestes.

5. Conducció del tren: el maquinista ha de ser capaç d'adequar la conducció a la infraestructura:

– Conèixer en tot moment la seva situació en la línia per la qual circula.

– Utilitzar, sempre que sigui possible, el fre amb prudència per reduir la velocitat i aturar el tren, respectant el material rodant i les instal·lacions.

– Regular la marxa del tren d'acord amb l'horari i les eventuais consignes d'estalvi d'energia, tenint en compte les característiques de la unitat motriu, el tren, la línia i l'entorn.

6. Anomalies: el maquinista ha de ser capaç de:

– Prestar atenció, en la mesura que la conducció del tren ho permeti, als esdeveniments inusuals relacionats amb la infraestructura ferroviària i l'entorn: senyals, via, alimentació d'energia, passos a nivell, voltants de la via, altres circulacions, i al pas per les estacions.

– Conèixer les distàncies precises per respectar obstacles.

– Notificar com més aviat millor a l'administrador d'infraestructures el lloc i la naturalesa de les anomalies constatades, i assegurar-se de ser ben interpretat pel seu interlocutor.

– Tenir en compte la infraestructura, cuidar o fer que es vetlli per la seguretat de la circulació de persones sempre que sigui necessari.

7. Incidents i accidents d'exploració, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de ser capaç de:

– Adoptar les disposicions de protecció i alerta en cas d'accident amb víctimes.

– Determinar el punt d'aturada del tren després d'un incendi i, si escau, facilitar l'evacuació dels viatgers.

– Facilitar tan aviat com sigui possible les dades pertinents sobre l'incendi, si no ha pogut dominar-lo ell mateix.

– Notificar com més aviat millor les condicions esmentades a l'administrador d'infraestructures ferroviàries.

– Avaluar si la infraestructura ferroviària permet que continuï la marxa del vehicle o el tren i en quines condicions.

V.1.3.1.3) Formació pràctica.

Una vegada superat un examen sobre els coneixements teòrics, és necessari realitzar la formació pràctica que preveu el programa formatiu per a l'obtenció del certificat de conducció de categoria B, amb els criteris següents:

1. L'aspirant ha de realitzar 24 hores d'acompanyament en cabina, sense intervenir en la conducció, per adquirir coneixements relatius a la perícia en la conducció, en què ha d'estar present el maquinista titular.

2. Prèviament a l'accés a la conducció efectiva, és necessari que l'aspirant es familiaritzi adequadament amb el maneig d'un vehicle ferroviari en les condicions que permet un certificat de conducció de categoria B. Amb aquesta finalitat, hi ha dues opcions:

2.a) En cas que el centre de formació disposi d'un simulador de conducció, els aspirants han de realitzar 16 hores de pràctiques de conducció en el simulador.

Quan acabin aquestes hores, l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que l'aspirant ha superat les hores esmentades de pràctiques i ha demostrat un nivell de coneixements teòrics suficient de conformitat amb el que preveu el programa formatiu destinat a l'obtenció del certificat de conducció de categoria B.

2.b) En cas que el centre de formació no disposi d'un simulador de conducció, els aspirants han de realitzar 16 hores de pràctiques de conducció en què ha d'estar present el maquinista titular, supervisades en tot moment per un instructor d'ensenyament pràctic del centre. Aquestes proves s'han de dur a terme, en la mesura que sigui possible, en una via de proves o en un recinte sense connexió amb la xarxa i en una locomotora aïllada o en un tren autopropulsat sense viatgers.

Quan acabin aquestes hores, l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que l'aspirant ha superat les hores esmentades, supervisades en tot moment per un instructor d'ensenyament pràctic del centre, i ha demostrat un nivell de coneixements teòrics suficient de conformitat amb el que preveu el programa formatiu destinat a l'obtenció del certificat de conducció de categoria B.

3. Una vegada superat el procés anterior, s'han d'iniciar les hores de conducció efectiva, que es descomponen en dos blocs:

3.a) Les primeres 24 hores de conducció efectiva en la xarxa ferroviària d'interès general han d'estar supervisades en tot moment per un instructor d'ensenyament pràctic del centre, en què ha d'estar present el maquinista titular, i quan acabin aquestes hores l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que s'han realitzat satisfactòriament.

3.b) Una vegada l'aspirant hagi superat l'apartat 2 i 3.a), s'han de remetre els certificats esmentats a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària i al responsable de seguretat de l'entitat atorgant. Aleshores l'aspirant pot començar amb les pràctiques de conducció efectiva en trens de viatgers o mercaderies, sempre que estiguin supervisades per un maquinista que estigui degudament habilitat. Quan acabin aquestes hores, l'instructor del centre ha d'emetre un certificat, si escau, en què figuri que l'aspirant ha superat les 136 hores de pràctiques de conducció efectiva.

La conducció durant els apartats 2.b), 3.a) i 3.b) s'ha de dur a terme sota les prescripcions següents:

a) En els supòsits que hi hagi alguna situació degradada de circulació o que pugui posar en risc la seguretat en la circulació, el maquinista titular s'ha de fer càrrec de la conducció de manera immediata fins que remetin les causes que justificaven aquesta situació.

b) El maquinista titular és el responsable del tren, als efectes de les normes reglamentàries d'aplicació relacionades amb la seguretat en la circulació aplicables al seu tren.

c) Als efectes del que disposa la disposició addicional dotzena del Reglament del sector ferroviari, sobre els temps màxims de conducció, el maquinista titular i l'instructor d'ensenyament pràctic del centre han de considerar el temps de conducció d'un aspirant com si es tractés de conducció efectiva del maquinista titular o de l'instructor, i ambdós estan subjectes al que disposa la norma esmentada.

V.1.3.2) Coneixements professionals específics sobre els vehicles i línies concrets que s'han d'incloure en el certificat.

Aquest apartat és exigible per als certificats de categoria A o B, en desenvolupament dels coneixements que indica l'article 40.2.b).

V.1.3.2.1) Coneixements relatius a material rodant:

El contingut de la càrrega lectiva mínima d'aquest apartat per adquirir els coneixements exigits és d'almenys 80 hores per cada vehicle, distribuït entre ensenyament teòric i pràctic. La regulació de la càrrega lectiva d'aquest apartat s'ha de desplegar per mitjà d'una resolució de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, de conformitat amb el que disposa la disposició addicional setena d'aquesta Ordre.

Al terme de la formació específica relativa al material rodant, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents, en relació amb un o diversos vehicles concrets inclosos en el seu certificat:

1. Conducció del tren o de la maniobra, de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles: el maquinista ha de ser capaç d'utilitzar tots els dispositius de comandament i control que estiguin a la seva disposició, segons les regles aplicables, en aquells vehicles motors per als quals estigui autoritzat a conduir.

2. Condicions de represa de la marxa, després d'un incident que afecti el material rodant d'aquells vehicles motors per als quals estigui autoritzat a conduir: després d'un incident, el maquinista ha de ser capaç d'avaluar si el material pot seguir circulant i en quines condicions, de tal manera que notifiqui aquestes condicions com més aviat millor a l'administrador d'infraestructures ferroviàries.

3. Immobilització del tren: el maquinista ha de conèixer les mesures que s'han d'adoptar sobre aquells vehicles motors per als quals estigui autoritzat a conduir per evitar que el tren, o parts del tren, es posin en marxa o en moviment intempestivament, fins i tot en les condicions més desfavorables.

A més, el maquinista ha de conèixer les mesures necessàries per aturar aquells vehicles motors per als quals estigui autoritzat a conduir, o parts del seu tren, en cas que se segregués per accident.

4. Coneixements del material rodant: per conduir la unitat motriu, el maquinista ha de conèixer en detall la totalitat dels sistemes de comandament i indicadors posats a la seva disposició, en particular els relacionats amb la tracció, la frenada i els dispositius relacionats amb la seguretat de la circulació.

Per poder detectar i localitzar una anomalia del material rodant, assenyalar-la i determinar les condicions de represa de la marxa o servei de la maniobra, així com, en determinats casos, efectuar una intervenció, el maquinista ha de conèixer amb detall suficient:

- Les estructures mecàniques.
- Els òrgans de suspensió i connexió.
- Els òrgans de rodament.
- Els equips de seguretat.
- Els dipòsits de combustible, dispositius d'alimentació de combustible i òrgans d'escapament.
  - El dispositiu de marcatge que figura a l'interior i a l'exterior del material, especialment els símbols utilitzats per al transport de mercaderies perilloses.
  - El sistema del registre jurídic del material rodant del tren.
  - Els sistemes elèctrics i pneumàtics.
  - Els sistemes d'ajuda a la conducció.
  - Els òrgans de captació i circuits d'alta tensió.
  - Els sistemes d'informació de senyals en cabina (ASFA, ERTMS, etc.).
  - Els mitjans de comunicació (ràdio, telefonia, senyals visuals, senyals auditius, etc.).
- Els òrgans de frenada.
- Els elements particulars de les unitats motrius.
- Els plans de viatge.

– Els elements que constitueixen el material rodant, la seva funció i els dispositius particulars del material remolcat, en especial el sistema d'aturada del tren per descompressió del circuit general de frenada.

– El mecanisme de tracció, els motors i les transmissions.

V.1.3.2.2) Coneixements relatius a infraestructura:

El contingut de la càrrega lectiva mínima d'aquest apartat per adquirir els coneixements exigits és d'almenys 35 hores per cada línia o entorn operatiu, entre ensenyament teòric i pràctic. La regulació de la càrrega lectiva d'aquest apartat està desplegada per la resolució de l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària, de conformitat amb el que disposa la disposició addicional setena d'aquesta Ordre.

El maquinista ha de rebre formació, en detall, per a cadascuna de les línies o entorns operatius concrets en què es pretén circular, sobre els aspectes següents:

1. Coneixement de la línia i el seu entorn operatiu, terminal o estació de classificació: ha de conèixer amb el detall necessari per circular en condicions segures les infraestructures ferroviàries que recorri, fins i tot, arribat el cas, els itineraris alternatius convinguts.

Amb aquesta finalitat, ha de conèixer els aspectes següents:

– Les condicions d'explotació (realització de maniobres, canvis de via, circulació en un sol sentit, etc.).

– La realització d'un itinerari i la consulta dels documents corresponents.

– La determinació de les vies utilitzables per al tipus de circulació considerat.

– Les normes de circulació aplicables i el significat del sistema de senyalització.

– El règim d'explotació.

– El sistema de bloqueig i reglamentació associada.

– Nom, situació i localització a distància d'estacions i llocs d'explotació, a fi de preveure la conducció.

– La senyalització de transició entre els diferents sistemes d'explotació o alimentació d'energia.

– Les velocitats màximes per a les diferents categories de trens conduïts per l'agent.

– Les condicions particulars de frenada, com ara les aplicables en línies de fort pendent.

– Les particularitats d'explotació: senyals o panells específics, condicions de sortida, etc.

2. Punts d'especial dificultat de la infraestructura: en la formació adreçada als maquinistes sobre la infraestructura, s'ha de posar en el seu coneixement aquells punts crítics de dificultat especial durant la conducció i sobre aquells que hagi existit algun tipus d'incident o accident conegut.

V.1.3.3) Coneixements sobre el sistema de gestió de seguretat de l'entitat ferroviària.

Aquest apartat és exigible per als certificats de categoria A o B, en desenvolupament dels coneixements que indica l'article 40.2.c).

L'entitat ferroviària ha d'establir una formació que garanteixi que el seu personal té coneixement del sistema de gestió de la seguretat, hi pot accedir amb facilitat, el comprèn i el sap aplicar.

Per a tal fi, s'han d'incloure almenys els continguts següents:

1. Coneixements a nivell general del sistema de gestió de la seguretat i la seva estructura.

2. Organització i competències en matèria de seguretat dins de l'entitat, inclosos els sistemes de formació i reciclatge.

3. Mecanismes de transmissió de la informació establerts en el sistema de gestió de la seguretat, tant els utilitzats per la seva entitat per comunicar-li informació com els que la seva entitat tingui establerts amb la resta d'administradors i empreses ferroviàries.

4. Política i plans de seguretat de l'entitat ferroviària.

5. Mecanismes de gestió de riscos.

6. Procediments operatius rellevants.

7. Procediments d'investigació d'accidents i plans d'emergència o contingències.

8. Coneixements específics en relació amb l'explotació concreta que ha d'efectuar la seva entitat ferroviària:

– Material ferroviari utilitzat per la seva entitat ferroviària.

– Llocs on la seva entitat ferroviària realitza l'explotació ferroviària, amb especial incidència en aquells llocs per on circuli el maquinista (realització de maniobres, canvis de via, circulació en un sol sentit, etc.).

– Diferents intervinents durant l'explotació ferroviària de la seva entitat ferroviària.

– Llocs on rebre la documentació relativa al tren, llocs on es deixen i s'agafen els vehicles ferroviaris, etc.

V.1.3.4 Coneixements lingüístics.

Prova lingüística:

Aquest apartat és exigible per als certificats de categoria A o B.

Els maquinistes que s'hagin de comunicar amb l'administrador d'infraestructures sobre qüestions essencials de seguretat han de tenir les competències lingüístiques en castellà (la llengua indicada per l'administrador d'infraestructures). Les seves habilitats lingüístiques han de ser tals que es puguin comunicar de manera activa i eficaç en situacions rutinàries, adverses i d'emergència.

Han de ser capaços d'utilitzar els missatges i el mètode de comunicació que especifica l'"Explotació i gestió del trànsit" ETI. Els maquinistes han de ser capaços de comunicar-se oralment i per escrit d'acord amb el nivell B1 del Marc comú europeu de referència per a les llengües (MCER), establert pel Consell d'Europa.

V.2) Proves d'avaluació de llicències i certificats

Les proves d'avaluació per a les llicències i els certificats s'han de dissenyar amb les matèries que preveuen els programes de formació, d'acord amb els continguts de l'apartat V.1. del present annex.

L'autoritat responsable de la seguretat ferroviària pot regular, mitjançant una resolució, el procés per convocar i celebrar les proves d'avaluació, teòrica i pràctica, per obtenir la llicència de conducció, així com emetre directrius i recomanacions sobre les proves d'avaluació dels certificats.

V.3) Programa de formació dels cursos d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics dels certificats

De manera general, els cursos esmentats han d'incloure, almenys, formació sobre els aspectes següents:

– Modificacions i actualitzacions dels procediments i sistemes de gestió de la seguretat de l'entitat ferroviària a la qual pertanyen.

– Modificacions en la normativa aplicable.

- Innovacions tecnològiques.
- Supervisió i control de conducció efectiva en línia o simulador realitzada per un formador de formació pràctica.
  - Reforç dels aspectes relacionats amb el factor humà en la conducció: bones pràctiques professionals, percepció del risc i aspectes psicològics (com ara, entre d'altres, manteniment de l'atenció o processos de presa de decisions en situacions crítiques).
  - Procediments d'actuació en matèria de protecció civil i prevenció de riscos.
  - Entrenament en situacions degradades i situacions crítiques, tenint en compte el retorn de l'experiència de successos o incidents registrats, inclosa la realització de simulacions d'operacions amb material rodant en situacions d'incidents i avaries.»

Seixanta. Es modifica l'annex VII, que queda redactat de la manera següent:

«ANNEX VII

Contingut dels formularis d'autodeclaració de salut prèvia al reconeixement

El document esmentat ha de contenir, almenys, la informació que contenen els apartats següents.

AUTODECLARACIÓ DE SALUT PRÈVIA AL RECONeixEMENT
(L'interessat l'ha d'emplenar abans del reconeixement)

A. DADES PERSONALS.

- Nom i cognoms:
- Data de naixement:
- NIF:
- Domicili i dades de contacte:
- Telèfon de contacte:
- Títol habilitador per al qual se sol·licita el reconeixement:

B. ANTECEDENTS MEDICOQUIRÚRGICS.

Presenta algun d'aquests antecedents? Encercli sí/no, detalli observacions.

0. General		
Té alguna malaltia crònica per la qual hagi de passar revisions mèdiques periòdiques?	Sí	No
Pateix algun tipus d'al·lèrgia?	Sí	No
En l'últim any:		
Ha tingut alguna intervenció quirúrgica?	Sí	No
Ha estat ingressat en un centre hospitalari?	Sí	No
Ha necessitat acudir al servei d'urgències?	Sí	No
Ha tingut alguna baixa mèdica laboral?	Sí	No
L'han declarat en alguna ocasió no apte en un reconeixement psicofísic per a personal ferroviari?	Sí	No
<i>En cas afirmatiu:</i>		
En quin centre mèdic? _____		
En quina data? _____		

1. Oftalmologia		
Utilitza o ha utilitzat correcció òptica (ulleres o lents de contacte)?	Sí	No
Ha notat pèrdua en la seva qualitat de visió?	Sí	No
Ha tingut canvi de graduació en l'últim any?	Sí	No
L'han operat dels ulls en l'últim any?	Sí	No

2. Otorinolaringologia (coll, nas, oïda)		
Ha notat dificultat per escoltar converses, timbres, telèfons?	Sí	No
Utilitza pròtesis auditives o li han recomanat utilitzar-les?	Sí	No
Ha patit o pateix algun trastorn de nas, coll o parla?	Sí	No

3. Aparell locomotor		
Pateix o ha patit alguna lesió o malaltia que li hagi ocasionat immobilització, baixa laboral o ingrés hospitalari?	Sí	No
Li han quedat seqüeles?	Sí	No

4. Sistema cardiovascular		
Pateix alguna malaltia cardiovascular?	Sí	No
És hipertens?	Sí	No

5. Aparell respiratori		
És fumador?	Sí	No
Ha patit o pateix alguna malaltia respiratòria?	Sí	No
Ronca sovint i s'aixeca cansat al matí?	Sí	No

6. Neurològic		
Ha patit pèrdua de consciència, marejos, defalliments, síncope, vertígens, sensació d'instabilitat?	Sí	No
Ha patit o pateix alguna malaltia neurològica?	Sí	No
Ha estat diagnosticat d'epilèpsia en algun moment de la seva vida?	Sí	No
Pateix dolor de cap freqüentment?	Sí	No

7. Endocrinologia		
Pateix diabetis?	Sí	No
<i>En cas afirmatiu:</i>		
Requereix tractament farmacològic? _____		
Quants anys fa que l'hi van diagnosticar? _____		

8. Psiquiatria		
Pateix o ha patit episodis d'ansietat, depressió o alguna malaltia mental per a la qual hagi necessitat tractament?	Sí	No
Té antecedents de problemes per consum d'alcohol i/o drogues?	Sí	No

9. Altres malalties		
Té alguna malaltia per la qual no se li hagi preguntat en el qüestionari?	Sí	No
<i>En cas afirmatiu:</i>		
Quin? _____		

10. Consum de medicaments		
Segueix algun tractament amb medicaments de manera continuada?	Sí	No
<i>En cas afirmatiu:</i>		
Amb quins medicaments? _____		
Pren algun medicament de manera ocasional?	Sí	No
<i>En cas afirmatiu:</i>		
Quins? _____		

Observacions que vulgui fer

Declaro que les anotacions fetes en aquesta declaració sobre el meu estat de salut són completes i correctes i que no he omès cap informació important. Accepto que l'autoritat pot denegar-me o cancel·lar el resultat de la meva valoració mèdica en el cas d'haver ocultat o falsejat qualsevol dada d'aquest qüestionari de salut, sense perjudici d'altres accions aplicables segons les lleis actuals.

Autoritzo i consento la utilització de tota la informació continguda en aquest formulari, en els complementaris (en cas que sigui necessari), així com les dades del reconeixement mèdic, sempre que aquestes dades siguin emmagatzemades i romanguin sota la confidencialitat mèdica que estableixen les normatives sobre protecció de dades, així com en els supòsits en què, d'acord amb l'Ordre FOM 2872/2010, article 66, els centres de reconeixement mèdic de personal ferroviari hagin de proporcionar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària tota la informació relacionada amb l'avaluació de la capacitat psicofísica de personal ferroviari que li sigui requerida com a conseqüència d'actuacions d'inspecció.

DATA

SIGNATURA

La informació reflectida en aquest qüestionari és estrictament confidencial, en aplicació de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i en qualsevol moment el signant pot exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de dades, per a la qual cosa s'ha d'adreçar al Centre.

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades, el signant consent expressament la inclusió de les dades resultants en un fitxer de dades personals sota la responsabilitat del Centre.

Seixanta-u. S'afegeix un nou annex VIII, amb la redacció següent:

«ANNEX VIII

Contingut del consentiment informat per a presa de mostres biològiques per a detecció de consum d'alcohol, drogues d'abús o altres substàncies psicoactives

Sr./Sra.....
amb NIF núm.....

Declaro que estic informat que es durà a terme una presa de mostres biològiques per a detecció de consum d'alcohol, drogues d'abús o altres substàncies psicoactives, que es detallen més endavant, i, d'acord amb l'Ordre FOM 2872/2010, de 5 de novembre, conec l'abast d'un resultat positiu.

Dono el meu consentiment perquè, en el dia de la data: ...../...../....., se'm practiquin les proves analítiques que es ressenyen a continuació:

- Alcoholimetria (mesurament d'alcohol en aire espirat).
- Alcoholèmia (mesurament d'alcohol en sang).
- Anàlisi en orina per a detecció de drogues d'abús o altres substàncies psicoactives.
- Anàlisi de saliva-fluid oral per a detecció de drogues d'abús o altres substàncies psicoactives.
- Anàlisi de sang per a detecció de drogues d'abús o altres substàncies psicoactives.
- Altres matrius que ha d'especificar el facultatiu.

Per a la detecció de possible consum d'alcohol, drogues d'abús o altres substàncies psicoactives, amb motiu de:

- Incident o accident.
- Reconeixement segons l'OM FOM 2872/2010, de 5 de novembre.
- Controls aleatoris per a la detecció d'alcohol, drogues d'abús i substàncies psicoactives.

El metge / El personal autoritzat per
l'entitat ferroviària per a la realització de
controls aleatoris

El sol·licitant / El treballador

Signatura:

Signatura:

La informació reflectida en aquest qüestionari és estrictament confidencial, en aplicació de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i en qualsevol moment el signant pot exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de dades, per a la qual cosa s'ha d'adreçar al Centre.

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades, el signant consent expressament la inclusió de les dades resultants de la seva participació en la presa de mostres biològiques en un fitxer de dades personals sota la responsabilitat del Centre.

S'informa que, d'acord amb l'Ordre FOM 2872/2010, article 66, els centres de reconeixement mèdic de personal ferroviari han de proporcionar a l'autoritat responsable de la seguretat ferroviària tota la informació relacionada amb l'avaluació de la capacitat psicofísica de personal ferroviari que li sigui requerida com a conseqüència de les actuacions d'inspecció, entre d'altres els resultats de les proves de detecció de consum d'alcohol, drogues d'abús o altres substàncies psicoactives.

Sr./Sra.....
amb NIF núm.....

NO DONO el consentiment per realitzar les proves objecte d'aquest document i conec l'abast de la seva no-realització.

La negativa a la realització de les proves comporta la consideració com a NO APTA del corresponent reconeixement psicofísic i, si s'escau, podria suposar l'inici d'un procediment sancionador d'acord amb el que estableix la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari.

Seixanta-dos. S'afegeix un nou annex IX amb la redacció següent:

«ANNEX IX

Medicaments que poden pertorbar o disminuir les facultats psicofísiques del personal de circulació i conducció

IX.1 Medicaments sota els efectes dels quals s'ha d'evitar l'exercici de les activitats

a. Benzodiazepines:

N05B: ansiolítics:

Alprazolam, bentazepam, bromazepam, clobazam, buspirona, clorazepat dipotàssic, clordiazepòxid, clotiazepam, diazepam, halazepam, hidroxizina, ketazolam, lorazepam, oxazepam, pinazepam.

N05C: hipnòtics i sedants:

Brotizolam, clometiazole, flunitrazepam, flurazepam, loprozolam, lormetazepam, midazolam, quazepam, triazolam, zolpidem, zopiclona.

b. Opiacis:

N02A: opioides.

N02AA: alcaloides naturals de l'opi: morfina.

N07BC: fàrmacs usats en la dependència a opioides: metadona, buprenorfina.

c. Antiepilèptics:

Grup N. Sistema nerviós. Subgrup N03.

Fenobarbital, primidona, fenitoïna, etosuximida, clonazepam, carbamazepina, oxcarbazepina, rufinamida, tiagabina, àcid valproïc, vigabatrina, valpromida, gabapentina, lacosamida, lamotrigina, levetiracetam, pregabalina, topiramata, zonisamida, retigabina.

IX.2 Medicaments inclosos en els controls de substàncies

S'han de fer controls per detectar consum, almenys, dels grups següents de medicaments:

Opiacis: benzodiazepines.»

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.

Se suprimeix la disposició final primera de l'Ordre FOM/2872/2010, de 5 de novembre.

Disposició final primera. Títol competencial.

Aquesta Ordre ministerial es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.21a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria ferrocarrils i transports terrestres que transcorrin pel territori de més d'una comunitat autònoma.

Disposició final segona. *Incorporació de dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquesta ordre s'incorpora al dret espanyol la Directiva 2014/82/UE de la Comissió, de 24 de juny de 2014, que modifica la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa als coneixements professionals generals, els requisits mèdics i les prescripcions relatives a la llicència. Així mateix, s'incorporen la Decisió de la Comissió, de 22 de novembre de 2011, sobre els criteris per al reconeixement dels centres que participen en la formació dels maquinistes, els criteris de reconeixement dels examinadors i els criteris per a l'organització dels exàmens, de conformitat amb la Directiva 2007/59/CE i la Recomanació de la Comissió, de 22 de novembre de 2011, sobre el procediment de reconeixement de centres de formació i examinadors de maquinistes.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre ministerial entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 9 d'abril de 2015.– La ministra de Foment, Ana María Pastor Julián.